

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

NAKLADNIK
Agencija za odgoj i obrazovanje
Badalićeva 24, 10000 Zagreb

ZA NAKLADNIKA
Vinko Filipović, prof.

© Copyright Agencija za odgoj i obrazovanje

UREDNIK
Miroslav Mićanović

NASLOVNICA
Iva Čular, Studio grafičkih ideja

GRAFIČKA PRIPREMA
Studio grafičkih ideja

Pripremljeno u Agenciji za odgoj i obrazovanje
Tiskano u Hrvatskoj

Smotra projekata

iz područja Nacionalnog programa odgoja i
obrazovanja za ljudska prava i demokratsko
građanstvo

PRIREDILA

Nevenka Lončarić Jelačić

Agencija za odgoj i obrazovanje
Zagreb, 2006.

Sadržaj

Program smotre 7

Organizatori smotre 9

Sudionici smotre 11

Suci/procjenitelji 15

Raspored aktivnosti na Smotri 17

Projekti u dječjim vrtićima 20

Projekti osnovne škole – razredna nastava 40

Projekti osnovne škole – predmetna nastava 52

Projekti srednje škole 70

Propozicije za sudjelovanje u smotri projekata iz područja nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo 91

Upute za suce/procjenitelje 99

Kriteriji za vrednovanje predstavljanja i obrane projekta 103

Obrasci za vrednovanje predstavljanja i obrane projekta 105

Primjer stručnog usavršavanja učitelja za projektnu nastavu iz demokratskog građanstva 107

Društvena osposobljenost – jedna od ključnih osposobljenosti za cjeloživotno učenje 111

Program smotre

Utorak, 3. listopada

Dolazak i smještaj sudionika iz udaljenih mjesta

– Hostel za mlade, Petrinjska 77

19.00 – 21.00

Večera

– Učenički dom Željezničke tehničke škole u Zagrebu,
Palmotičeva 59

Srijeda, 4. listopada

08.30 – 09.00

Registracija sudionika

– Gradska skupština Grada Zagreba, Ćirilometodska 5

09.00 – 09.30

Pozdravni govori

09.30 – 10.00

Uvod u Smotru

Prikaz i obrana projekata

– dvorane Pravnog fakulteta, Ćirilometodska 4

Dvorana I – projekti u predškolskom odgoju (1-8)

Dvorana II – projekti OŠ razredne nastave (1, 2, 3)

Dvorana III – projekti OŠ predmetne nastave (1, 2, 3)

Dvorana IV – projekti OŠ predmetne nastave (4, 5, 6)

Dvorana V – projekti srednje škole (1, 2, 3)

Dvorana VI – projekti srednje škole (4, 5, 6)

11.30 – 13.00

Stanka za ručak – atrij

13.00 – 14.30

Nastavak prikaza i obrane projekata

Dvorana I – projekti u predškolskom odgoju (8-15)

Dvorana II – projekti OŠ razredne nastave (4)

Dvorana III – projekti OŠ predmetne nastave (7)

Dvorana IV – projekti OŠ predmetne nastave (8)

Dvorana V – projekti srednje škole (7, 8)

Dvorana VI – projekti srednje škole (9, 10)

- 15.00 – 16.00 **Dodjeljivanje pohvala i zahvala učenicima i sudionicima**
- 16.30 – 17.30 **Posjeta Hrvatskom Saboru i razgovor sa saborskim zastupnicima**
- 19.00 – 21.00 **Večera**
– Učenički dom Željezničke tehničke škole u Zagrebu, Palmotićeva 59

Četvrtak, 5. listopada

- 07.30 – 09.00 **Doručak**
– Učenički dom Željezničke tehničke škole u Zagrebu, Palmotićeva 59

Odlazak u prijednevnim satima

Organizatori smotre

Organizatori Smotre projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo su Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske i Agencija za odgoj i obrazovanje.

Državno povjerenstvo za organizaciju i provedbu smotre projekata iz Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo

Nevenka Lončarić Jelačić, voditeljica Centra za obrazovanje odraslih,
Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, predsjednica

Renata Ozorlić Dominić, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, tajnica

Ante Akmadža, prof. savjetnik, Željeznička tehnička škola, Zagreb,
Palmotićeve 84

Višnja Biti, HRT, Hrvatski radio, Zagreb, Prisavlje 3

Mira Božić, predsjednica Udruge ravnatelja predškolskih ustanova, Dječji
vrtić Ivana Brlić Mažuranić, Zagreb, Cerska 22

Vesna Budinski, prof. savjetnica, Osnovna škola Ivana Gorana Kovačića,
Zagreb, Mesićeve 35

Jelena Gaal, Dječji vrtić Ciciban, Velika Gorica, Vladimira Vidrića 2

Zdravka Giacometti, HRT, Redakcija Dobro jutro Hrvatska, Prisavlje 3

Branimir Katalenac, SŠ "Dugo Selo", Dugo Selo, Ferenčakova bb

Đurđa Kulušić, viša savjetnica, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb

Toni Rajković, OŠ Šestine, Zagreb, Podrebernica 13

Ksenija Matuš, prof. savjetnica, Gimnazija Bjelovar, Matice Hrvatske 17

Natalija Palčić, IV. Gimnazija Marko Marulić, Split, Zagrebačka 2

Nataša Vulić, viša savjetnica, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb

Snježana Romić, prof. savjetnica, Osnovna škola Lijepa Naša, Tuhelj,
Tuhelj 54

Elvira Skender Miličević, prof. savjetnica, Upravna i birotehnička škola,
Zagreb, Varšavska 17

Sanja Urek, voditeljica Odjela, Agencija za odgoj i obrazovanje

Andreja Silić, viša savjetnica, Agencija za odgoj i obrazovanje

Sudionici smotre

- Odgojitelji u predškolskom odgoju
- Učenici razredne nastave u osnovnoj školi
- Učenici predmetne nastave u osnovnoj školi
- Učenici srednjih škola

Škola	Br. uč.	Djevojčice	Dječaci	Voditelji
OŠ dr. M. Demarina, Ližnjan	4	Lidija Černjak Marta Horvat	Marko Dorić Matija Subanović	Dubravka Karčić
OŠ Mejaši, Split	6	Klara Bosnić Petra Bodač	Jozo Šarić Tomislav Mihanović	Julija Velić Dubravka Tkalčec
OŠ "Petar Zrinski", Čabar	6	Drotea Rajšel Eleonora Piščević Klaudija Lipovac	Simon Košmrl Antun Malnar Borna Šarić	Darinka Rački Silvana Šebalj- Mačkić
OŠ Sela		Monika Jurković Antonija Skender	Domagoj Otkrok Luka Skenderović	Suzana Telar
OŠ "Petar Zrinski", Čabar	6	Linda Malnar Marija Križ Tihana Zbašnik	Zoran Ožbolt Damjan Ule Aleks Ožbolt	Sanja Janeš Tanja Šebalj-Kocet
OŠ F. K. Frankopana, Osijek	6	Ana Luketić Ana Mihaljević Ana Matić Martina Granoša Ena Glih Valentina Mikulić		Dubravka Čuržik Anica Fumić

Škola	Bř. uć	Djevojćice	Dječaci	Voditelji
OŠ M. Getaldića, Dubrovnik	6	Lucija Ćosić Ivana Duić Ivana Nenadić Kristina Aerlić Ana Bujak Rebecca Konjuh		Jadranka Zlošilo
OŠ Vežica, Rijeka	6	Magdalena Meštrović Antonela Ban Elena Predrag Laura Ronćević Irina Štifanić Nikolina Dlab		Gordana Frol Biserka Petrović
II. OŠ Ćakovec	4	Petra Lapat Jelena Lukša	Mario Taradi Mate Zorićić	Snježana Odak Hrkać
OŠ Dvor	4	Sanja Stanić Svetlana Vukšić Sanja Tepšić	Domagoj Vukadin	Marica Tubić Vlatka Jerićević
OŠ Šestine, Zagreb	6	Lana Harjaćek Lucija Šobar	Tomislav Kondić Ivor Pućar Daren Pućar Matija Ptahan	Toni Rajković
OŠ "Milan Brozović", Kastav	5	Matea Subotić Sarah Denona Sanda Milinković Aleksandra Grković	Stjepan Nikolić	Ružica Mirić Agbaba
SŠ Bedekovćina	5	Dijana Lonćarek Ivana Mikulćić Kristina Źeželj Lucija Tuković	Ivan Novosel	Vera Hrvoj

Škola	Br. uč	Djevojčice	Dječaci	Voditelji
Šumarska i drvodjeljska škola Karlovac	6	Marta Ribić Vanessa Špehar Anamarija Vukošić	Božidar Hrvoj Mirko Kajgana Filip Grdiša	Nevenka Bončić Mirna Korkut
II. Gimnazija Osijek	6	Ena Adamović Vlatka Balaš Marina Šobota Olja Ninčić Iva Vrebac Tonja Korosteljev		Marijana Kušen
SŠ Dugo Selo	5	Ivana Golub Marija Marković Marina Martić Iva Sabolić	Vid Ferlež	Mina Isić
INOVA Zagreb	6	Dajana Pejić Antonia Halilović Amela Hasanović Tonina Gucić Andela Bašić	Ivan Žurić Ivan Vrkić	Tajana Pištelek
SŠ Obrovac	6	Doris Laušić Marija Prekapalj Bernarda Klanac Maja Karamarko		Darko Tokić Zdenka Sršen- Juričević
Gimn. i ekonom. škola B. Kotruljevića, Zagreb	4	Nataša Kratofil Ivana Greblički Ivana Sačerić Tatjana Žegarec	Dino Purić	Sandra Marinić
Gimnazija Daruvar	6	Elena Ružička Tanja Ježabek Viktorija Grgić Tanja Herceg Milica Zailac		Jela Kusaković

Škola	Br. uč	Djevojčice	Dječaci	Voditelji
Upravna i birotehnička škola, Zagreb	6	Ana Turčin Marija Forgač Dujana Matoš Ivana Sirovec Maja Heric Andreja Leljak		Đurdica Vukmirović
IV. Gimnazija Marko Marulić, Split	6	Željka Kordić Andrea Mikulandra Maja Budimir	Matko Marijanović Marinero Rančić Bruno Nizić	Natalija Palčić

Suci / procjenitelji

Suci/procjenitelji prikazivanja i obrane učeničkih projekata imaju vrlo značajnu ulogu u vrednovanju cjelokupne smotre. Biraju se iz reda uglednih i utjecajnih građana u javnosti.

Na ovogodišnjoj Smotri svoje su sudjelovanje potvrdili:

Akmađža, Ante, prof., zamjenik ravnatelja Željezničke tehničke škole u Zagrebu

Barić-Dadić, Tamara, načelnica u Odgojnom zavodu Turopolje

Bilić, Branimir, novinar, urednik TV emisije "Misli 21. stoljeća", HRT, Zagreb

Biti, Višnja, novinarka, voditeljica emisije "Zašto tako?", HRT, Zagreb

Katalenac, Branimir, prof., SŠ "Dugo Selo", Dugo Selo

Kulić, prof. dr. sc. Slavko, Ekonomski institut Zagreb, ravnatelj Odjela za supradisciplinarna istraživanja, akademik Međunarodne akademije humanističkih i prirodnih znanosti, član Svjetskog parlamenta, član Međunarodnih filozofa za mir

Giacometti, Zdravka, novinarka, redakcija "Dobro jutro Hrvatska", HRT, Zagreb

Kulušić, Đurđa, viša savjetnica, Agencija za odgoj i obrazovanje

Maleš, prof. dr. sc. Dubravka, Filozofski fakultet, Zagreb

Markočić, mr. sc. Matilda, stručna voditeljica programa igraonice Igram do škole, Udruženje djeca prva

Matuš, Ksenija, profesorica savjetnica, Gimnazija Bjelovar

Mrčela, mr. sc. Marin, sudac županijskog suda u Zagrebu

Radoš, Božica, prof., Željeznička tehnička škola, Zagreb

Romić, Snježana, učiteljica savjetnica, OŠ "Lijepa naša", Tuhelj

Sessa, Đuro, sudac Županijskog suda u Zagrebu, Predsjednik Udruge hrvatskih sudaca

Stričević, mr. sc. Ivanka, Knjižnica Medveščak, Zagreb

Sučević, Mirjana, učiteljica savjetnica, OŠ "Josip Račić", Zagreb

Skender Miličević, Elvira, profesorica savjetnica, Upravna i birotehnička škola, Zagreb

Šalaj, mr. sc. Berto, Fakultet političkih znanosti, Zagreb

Uzelac, mr. sc. Maja, predsjednica Udruge Mali korak – Centar za kulturu

Raspored aktivnosti na smotri

Dvorana 1 Predškolski		
Suci prof. dr. sc. Dubravka Maleš mr. sc. Ivanka Stričević mr. sc. Matilda Markočić	10.00 – 11.30 8 minuta po projektu	1. DV Vukovar 2. DV Sisak Stari 3. DV Kutina 4. DV Cvrčak 5. DV Šumska jagoda 6. DV Jelenko 7. DV Gajeta 8. DV Vrbik 9. DV Ciciban
Mjeritelj vremena Jelena Gaal	11.30 – 13.00	Stanka
	13.00 – 14.30	10. DV Petar Pan 11. DV Trešnjevka 12. DV Bjelovar 13. DV Dječji svijet 14. DV Bedekovčina 15. DV Velika Gorica – Udruženje Djeca Prva

Dvorana 2 OŠ – Razredna nastava		
Suci Đurđa Kulušić Mirjana Sučević Snježana Romić	10.00 – 10.16	1. projekt OŠ dr. Mate Demarina, Medulin
	10.30 – 10.46	2. projekt OŠ Mejaši, Split
Mjeritelj vremena Branka Bilić - Precić	11.00 – 11.16	3. projekt OŠ "Petar Zrinski", Čabar

11.30 – 13.00	Stanka
13.00 – 13.16	4. projekt – OŠ Sela, PŠ Greda, Sela

Dvorana 3 | **OŠ – Predmetna nastava**

Suci Višnja Biti Maja Uzelac Zdravka Giacometti <hr/> Mjeritelj vremena Biljana Petljak-Jakunić	10.00 – 10.16	1. projekt OŠ “Petar Zrinski”, Čabar
	10.30 – 10.46	2. projekt OŠ Frana Krste Frankopana, Osijek
	11.00 – 11.16	3. projekt OŠ Marina Getaldića, Dubrovnik
	11.30 – 13.00	Stanka
	13.00 – 13.16	7. projekt OŠ Vežica, Rijeka

Dvorana 4 | **OŠ – Predmetna nastava**

Suci Prof. dr. Slavko Kulić IOM Jasna Omejec Božica Radoš <hr/> Mjeritelj vremena Tomislava Vidić	10.00 – 10.16	4. projekt OŠ Šestine, Zagreb
	10.30 – 10.46	5. projekt OŠ “Milan Brozović”, Kastav
	11.00 – 11.16	6. projekt OŠ Dvor, Dvor
	11.30 – 13.00	Stanka
	13.00 – 13.16	8. projekt II. OŠ Čakovec

Dvorana 5 | **Srednja škola**

Suci Đuro Sessa Ante Akmadža Elvira Skender Miličević <hr/> Mjeritelj vremena	10.00 – 10.16	1. projekt Srednja škola Bedekovčina
	10.30 – 10.46	2. projekt Šumarska i drvodjeljska škola, Karlovac
	11.00 – 11.16	3. projekt II. gimnazija, Osijek
	11.30 – 13.00	Stanka
	13.00 – 13.16	7. projekt Srednja škola Dugo Selo
	13.30 – 13.46	8. projekt INOVA, Zagreb

Dvorana 6 | **Srednja škola**

Suci Branimir Bilić Tamara Dadić - Barić Berto Šalaj <hr/> Mjeritelj vremena	10.00 – 10.16	4. projekt Srednja škola Obrovac
	10.30 – 10.46	5. projekt Gimnazija i ekonomska škola Benedikta Kotruljevića, Zagreb
	11.00 – 11.16	6. projekt Gimnazija Daruvar
	11.30 – 13.00	Stanka
	13.00 – 13.16	9. projekt IV. Gimnazija M. Marulić, Split
	13.30 – 13.46	10. projekt Upravna i birotehnička škola, Zagreb

Projekti u dječjim vrtićima

Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava i odgovornosti te demokratsko građanstvo (1999.) i priručnik "Živjeti i učiti prava" (2003) doprinos su ostvarivanju humanističko-razvojne koncepcije programa rada s djecom predškolske dobi, na koju obvezuje Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.). Ovi dokumenti obvezuju sve nositelje programa u predškolskom odgoju i obrazovanju na preispitivanje ostvarivanja prava djece i unapređivanje uvjeta za njihovo ostvarivanje. Prošlogodišnja Smotra projekata pokazala je da se taj proces ostvaruje te da je transparentan. Područja koja popisuje Smotra (osobna prava i prava drugih, pravo na zdravu okolinu i pravo na upoznavanje i očuvanje kulturne baštine) pojedinačno i u cjelini usmjeravaju na ostvarivanje prava i odgovornosti djece i drugih sudionika odgojno-obrazovnog procesa, cjelovit pristup djetetu, interdisciplinarnost u pristupu sadržajima za ljudska prava i odgovornosti, afirmativnost životnih vrijednosti, pozitivne stavove prema sebi i drugima, te na razvijanje vještina potrebnih za život u demokratskoj zajednici.

Za ovu Smotru prijavljen je 22 projekta, a Državno povjerenstvo za provedbu smotre projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo prihvatilo je 15 projekata. Broj prijavljenih projekata nije odraz pedagoške prakse unapređivanja primjene prava djece jer odgojno-obrazovni programi vrtića to područje postavljaju kao bitne zadaće unapređivanja odgojno-obrazovnog procesa, što se odražava na ostale dimenzije programa: organizaciju, materijalne uvjete, njegu i skrb za zdravlje, stručno usavršavanje te suradnju s roditeljima i lokalnom zajednicom. Utješno je da regionalna savjetovanja sadrže i tematiku ljudskih prava te da već dulje vremena pedagoška praksa prepoznaje i osvježuje dosadašnji doprinos iznesenih stručnih iskustava s

obzirom na cjelokupno ozračje u vrtiću, svakodnevni život djece i odraslih i tematiku koja naglašava prava djece i učenje odgovornosti, uključujući razvoj partnerstva s roditeljima i prirodnim i kulturnim okruženjem.

Prošlogodišnja Smotra bila je poticaj za dalje kritičko promišljanje i ostvarivanje novih pristupa u zadovoljavanju potreba djece u institucionalnom kontekstu. Sve je očitije usmjeravanje na stvarni život djece i odraslih i njihove potrebe, a manje na izravno poučavanje o pravima. I ova Smotra imat će odjek u praksi predškolskog odgoja, što će utjecati i na tematiku stručnih skupova, posebice županijskih stručnih vijeća, na kojima se iznose iskustva iz prakse te na kojima sudjeluje mnogo veći broj odgajatelja određenog područja u županijama i gradovima RH.

1. To je moja Slavonija

Tematsko područje

Pravo na jezik, Čuvanje vlastite kulture, ponosa i kulturne baštine

Cilj projekta

Njegovanje ljubavi prema tradiciji i običajima Slavonije, prihvaćanje različitosti i osobnosti drugih.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Vukovar 1, Eugena Kvaternika 27, Vukovar

Tel./faks: 032-414-708; 414-709; E-pošta: vukovar1@vu.t-com.hr

Voditeljice projekta

Zdenka Maksimović, odgajateljica

Nikolina Menjuk, odgajateljica

Djeca

32 djece iz odgojno-obrazovne grupe "Pčelice"

Sažetak projekta

Ovim smo projektom nastojali potaknuti i njegovati ljubav prema kraju u kojem živimo, njegovoj prošlosti i tradicijskim vrijednostima. Postavljeni zadaci su ostvareni nizom prigodnih sadržaja: upoznavanjem starih zanata i običaja, posjetima slavonskoj kući i etnografskom muzeju, radionicama majstora tradicijskih zanata i vještina, putem kojih su djeca imala prilike stjecati iskustva o načinu življenja u prošlosti njihova zavičaja. Da smo na pravom putu pokazala su nam djeca svojom neiscrpnom znatiželjnom, pitanjima i ugrađivanjem proživljenih iskustava u vlastite igre. Koliko smo uspjeli u očuvanju običaja našeg kraja i kulturne baštine najbolje pokazuje izjava djevojčice Darije (5 godine): "Baš sam sretna što sam Slavonka i lijepo je što živim u Vukovaru i Slavoniji".

2. Zdrava hrana – zdravo dijete

Tematsko područje

Pravo na zdravu okolinu

Cilj projekta

Pobuditi i razvijati u djece potrebu za konzumiranjem zdrave hrane – za više voća i povrća te ih naviknuti na redovitu i pravilnu prehranu kao preduvjet zdravog rasta. Također smo nastojali osvijestiti roditelje da u obitelji daju prednost zdravoj hrani kao osnovnom pravu djece na zdrav život.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Sisak Stari, Oktavijana Augusta 1, Sisak

Tel./faks: 044-548-677; 548-676; E-pošta: dv-stari-sisak@sk.htnet.hr

Voditeljice projekta

Snježana Budak, odgajateljica

Ljerka Marincel, odgajateljica

Djeca

Mješovita odgojno-obrazovna grupa "Patkice"

Sažetak projekta

Svakodnevno okruženi putem različitih medija raznovrsnim propagandnim porukama o zdravoj i nezdravoj hrani, prateći djecu od jutarnjeg okupljanja do odlaska kući i izloženi sve bržem načinu života njihovih roditelja došli smo do spoznaje da treba doći do promjena u prehrambenim navikama djece i njihovih roditelja.

U dvije godine rada na projektu u 90% roditelja uspjeli smo promijeniti neke ustaljene navike u prehrani. Tako smo postigli da djeca umjesto da jedu različite grickalice, kekse, bombone i pekarske proizvode od bijelog kruha te različitih slastica radije jedu zdravu hranu – voće i povrće te različite žitarice.

3. Mali etnolozi

Tematsko područje

Upoznavanje i čuvanje narodne baštine

Cilj projekta

Omogućiti djeci upoznavanje starina, narodne ostavštine i običaja u cilju njihova očuvanja.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Kutina, Augusta Cesarca 4a, Kutina

Tel./faks: 044-631-300; 631-333; E-pošta: vrtic-kutina@sk.htnet.hr

Voditeljice projekta

Ljiljana Adamović, odgajateljica

Biljana Pavković, odgajateljica

Djeca

32 djece odgojno-obrazovne grupe "Neven"

Sažetak projekta

Kontinuiranim radom tijekom cijele godine i uvođenjem elemenata etnologije u svakodnevne aktivnosti, ostvarili smo planirane zadaće. Djeca su postala osjetljiva na starine, zapažaju ih, komentiraju i žele očuvati. Promatrajući, razgovarajući, učeći i iskušavajući razvijali smo u djece pozitivan odnos prema kulturnoj baštini, uz veliku pomoć etnologinje Muzeja Moslavine, S. Moslavec i roditelja djece te njihovu spremnost na uključivanje u različite aktivnosti. Ovaj projekt namijenjen je djeci, ali bio je izuzetno koristan za roditelje i druge odrasle osobe uključene u projekt. Pomoću baštine, kulturnih vrijednosti zajedno s djecom ovim projektom

4. Uloga obitelji u zaštiti dječjih prava

Tematsko područje

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Osnaživanje djeteta za snalaženje u opasnim situacijama

Dječji vrtić

Dječji vrtić Cvrčak, Jelenina 3, Knin

Tel./faks: 022-663-720; E-pošta: merica@inet.hr

Voditeljice projekta

Jasna Pokrajčić, odgajateljica

Ana Strunje, odgajateljica

Djeca

23 djece iz mješovite odgojno-obrazovne grupe Leteći medvjedići

Sažetak projekta

Većina djece uspješno je u suradnji s drugima rješavala probleme.

Međusobni sukobi su postali rjeđi jer je većina djece prepoznavala i

priznavala vlastite pogreške te je pristajalo na nenasilno rješavanje sukoba.

Većina djece također poštuje dogovorena pravila te je spremno reći ne u

kritičnim situacijama. Osnaženo dijete lakše će se suprotstaviti mogućim

životnim situacijama, bit će spremno svoje dileme i pitanja podijeliti s

roditeljima koji onda mogu pravodobno reagirati.

5. Djeca čuvari djedovine

Tematsko područje

Ljudsko pravo i demokratsko građanstvo

Cilj projekta

ostvarivanje prava djeteta na porijeklo

Dječji vrtić

Dječji vrtić šumska jagoda, Sveti Duh 75, Zagreb

Tel./faks: 01-3700-732; 3700-734; E-pošta: dv-sumska.jagoda@zg.htnet.hr

Voditeljica projekta

Gordana Kobali, odgajateljica

Djeca

Djeca iz 9 odgojno-obrazovnih grupa

Sažetak projekta

Motiv za pokretanje projekta bilo je često i radosno pjevanje pjesme “Lijepa naša Hrvatska” od strane djece. Također, predstavljanje jednog od naših projekata u švedskoj nametnulo je pitanje djeci i nama “Tko smo mi, po čemu je Hrvatska prepoznata u svijetu?” Pomoću baštine, kulturnih vrijednosti zajedno s djecom ovim projektom gradio se vizualni i vrijednosni identitet vrtića, a kao osnova ponosa na porijeklo, poštivanja različitosti među ljudima.

U vremenu globalizacije, pripremanju ulaska Hrvatske u Europu, uvažavajući rasprave o nacionalnom kurikulumu, HNOS-a jedne strane i primjećujući interese djece i roditelja u vrtiću šumska jagoda tijekom 2004. započet je projekt “Djeca – čuvari djedovine”.

6. Prava djeteta

Tematsko područje

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Približiti djetetu pojam “prava”, osigurati poticajnu, materijalnu sredinu i raznovrsne izvore znanja te partnersku suradnju svih sudionika projekta. Potaknuti djecu na pozitivno razmišljanje o različitostima među ljudima.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Jelenko, Katarine Zrinski 3, Domašinec, Dekanovec

Tel./faks: 040-863-061

Voditeljica projekta

Snježana Horvat

Djeca

Djeca odgojno-obrazovne grupe “Sovići”

Sažetak projekta

Projekt se odvijao u kontekstu koji je poticao djecu na pregovaranje, suradnju i preuzimanje odgovornosti za vlastite postupke. Igra “Lov na blago” približila je djeci pojam “Prava” i olakšala upoznavanje prava i njihovo daljnje istraživanje. Zahvaljujući dobroj suradnji s roditeljima, saznali smo važne detalje iz života drugih kultura. Roditelji su puno pomogli u posuđivanju stručne literature i sakupljanju važnih materijala za projekt. Prije navedene aktivnosti, bile su poticaj za istraživanje prava i uključivanje prava u svakodnevni život djece. Dječja igra i kreativno stvaralaštvo najbolje su mjerilo rasta i razvoja djeteta.

7. Volim te onakvog kakav jesi

Tematsko područje projekta

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Razvoj poštovanja, razumijevanje i tolerancija prema djeci s teškoćama u razvoju

Dječji vrtić

Dječji vrtić Gajeta, Jobova 20, Split

Tel./faks: 021-384-240

Voditeljice projekta

Lidija Stamatović, defektolog-odgojitelj

Mladana Madir, odgojitelj

Djeca

20-ero djece mješovite odgojno-obrazovne grupe

Sažetak projekta

U nešem je vrtiću program djece s teškoćama u razvoju te smo prije dvije godine započeli s ovim projektom. U grupi je boravilo troje djece s teškoćama u razvoju (dva dječaka s Downovim sindromom i djevojčica granične MR). Kroz ovaj projekt kod djece smo izbjegli ismijavanje i zadirkivanje, počeli smo stvarati pozitivne stavove prema ljudima drugačijim od sebe, spremnost u pomaganju, poštivanju, razumijevanju i uvažavanju djece s ovim teškoćama igrom i zajedničkim životom.

8. O dječjim pravima, zaštiti i pravima životinja, crtežom i jezikom djeteta

Tematsko područje projekta

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Upoznati djecu s njihovim pravima, obavezama i dužnostima – senzibilizacija za prava i potrebe životinja, njihovu dobrobit i zaštitu.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Vrbik, Gagarinov put 10, Zagreb

Tel./faks: 01-6199-440; 6199-541

Voditeljica projekta

Jovanka Vulić, odgajatelj mentor

Djeca

Mješovita odgojno-obrazovna grupa; broj djece u projektu: 24.

Sažetak projekta

Ovaj je projekt nastavak projekta započetog 2001. godine. Naglasak u ovoj godini bio je na mogućnosti življenja i učenja u poticajnom okruženju i pozitivnom ozračju, upoznavajući i prepoznavajući vlastita prava i prava drugih te posebno na vlastitoj odgovornosti. U projektu su aktivno sudjelovali roditelji u različitim aktivnostima, od pripreme do evaluacije projekta.

9. Gledam svoj grad Bjelovar

Tematsko područje projekta

čuvanje vlastite kulturno-povijesne baštine

Cilj projekta

razvoj sposobnosti, vrijednosti i ponašanja koja su usmjerena na spoznavanje svoje okoline, razvoj svijesti pripadanja većoj zajednici, razvoj konstruktivne interakcije na relacijama dijete – dijete, dijete – odrasli, dijete – fizička (materijalna) okolina.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Ciciban, Podravska ulica 4, Bjelovar

Tel./faks: 043-214-070; 226-224

Voditeljice projekta

Anita Grunhut, odgajateljica

Ivana Jurić, odgajateljica

Branka Biketa Caktaš, pedagoginja

Djeca

U projektu je sudjelovalo 40 djece.

Sažetak projekta

Projekt su inicirala djeca potaknuta prirodnim interesom za svoju okolinu. Trajao je jednu godinu oscilirajući u intenzitetu i tempu. Voditeljice projekta posebno su se trudile slijediti dječji interes, tempo kreiranja i učenja kroz igru. Materijal koji je nastao tijekom trajanja projekta pretvoren je u prvu slikovnicu o gradu Bjelovaru. Slikovnica će postati jedan od bjelovarskih suvenira. Pri radu na projektu vodilo se računa o zadovoljavanju dječjih razvojnih potreba koje su jednakomjerno zadovoljavane. U svim aktivnostima kretalo se od dječjeg doživljaja koji je metodičkom razradom, pripremanjem igrovnih situacija, poticajnim pitanjima voditelja te učenjem igrom.

10. Pravo na igru kroz aspekt održivog razvoja

Tematsko područje

Pravo na zdrav u okolinu

Cilj projekta

Uvažavati pravo i potrebu djeteta za igrom u čistom okolišu. U neposrednoj interakciji s okolišem u kojem djeca borave i igraju se te interakciji s roditeljima poticati djecu da doživljavanjem, učenjem i djelovanjem razvijaju pozitivna ponašanja, odnose i stavove prema okolišu, sebi i drugima.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Petar Pan, Španovićeve 18, Zagreb

Tel./faks: 01-3750-330, 3701-126

Voditeljica projekta

Nevena Kalinić, odgajateljica

Djeca

19-ero djece odgojno-obrazovne grupe

Sažetak projekta

Tijekom projekta nastojali smo razvijati osjećaje, pravo i potrebu djeteta za igrom i boravkom na zraku, očuvanje zdravlja i sigurnosti djece te inicijative djeteta, zajedničko dogovaranje i odlučivanje više djece i preuzimanje odgovornosti za osobno ponašanje prema sebi, drugima i okolišu. Nastojali smo stvoriti što više prilika za aktivno sudjelovanje i rješavanje problema djece i okoliša u kojem se ona svakodnevno igraju i žive. Također smo nastojali razvijati i podržavati kod djece osjećaj povjerenja i sigurnosti u nove osobe i prostor u kojem borave.

11. Jednom prijatelj – zauvijek prijatelj

Tematsko područje projekta

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Upoznati djecu i na njima jasan i primjeren način podržavati i razvijati dječja prava i tako omogućiti svakom djetetu da ostvari svoje pravo na razvoj, slobodu izbora, izražavanja i primanja (Konvencija o pravima djece – čl. 13).

Dječji vrtić

Dječji vrtić Trešnjevka, Badalićeva 24, Zagreb

Tel./faks: 01-3820-247; 3820-248

Voditeljice projekta

Nada Gudek, odgajatelj mentor

Gordana Kurtoić, odgajatelj

Djeca

mješovita odgojno-obrazovna “Sunce”; broj djece u projektu: 17

Sažetak projekta

Tijekom rada na projektu uspjeli smo objediniti interes pojedinaca s interesom skupine, kroz djelatnost u kojoj su djeca vidjela određeni cilj i smisao.

Potvrdila se i spoznaja “Kad se male ruke slože, sve se može”. Svojim idejama, problemima skupine djeca su zaposlila roditelje i tako na posve neformalan način pobudila njihovo zanimanje za događaje u vrtiću i značaj obrađivane teme.

12. Različitosti nas obogaćuju

Tematsko područje

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Izgradivanje osobnog identiteta djeteta, odgoj za prihvaćanje i poštivanje drugoga te prihvaćanje različitosti.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Bjelovar, Matošev trg bb, Bjelovar

Tel./faks: 043-246 760; 246-750

Voditeljica projekta

Ines Tomić, pedagoginja

Djeca

46-ero djece starijih odgojno-obrazovnih grupa

Sažetak projekta

Premda zadovoljni postignutim svjesni smo da nikad nije dovoljno razgovora i ciljanih aktivnosti kako bi u djece razvijali svijest o posebnosti i jedinstvenosti svake osobe te različitostima u svijetu koji nas okružuje. Primijetili smo da su djeca koja su sudjelovala u ovom projektu osjetljiva za suradnju s mladom djecom i djecom s posebnim potrebama integriranim u redovne odgojno-obrazovne grupe, tolerantnija, te da bolje razumiju i prihvaćaju drugačije osobe. U projektu je od velike važnosti bila i suradnja s roditeljima te drugim odraslim osobama uključenima u ovaj projekt, kao modelima u ponašanju i razvijanju stavova u djece predškolske dobi.

13. Učimo zajedno zadovoljavati svoje i tuđe potrebe

Tematsko područje

Pravo na sudjelovanje

Cilj projekta

Zajedničkim druženjem djece i roditelja ostvariti pravo na igru i obrazovanje, na informacije iz raznih izvora i doživljaja preradivati igrom i raznovrsnim aktivnostima stvaranja i izražavanja te aktivnim sudjelovanjem u kulturnim zbivanjima lokalne zajednice.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Dječji svijet, Anina 2, Varaždin

Tel./faks: 042-310-753; E-pošta: djecjisvijet@email.t-com.hr

Voditeljice projekta

Ljubimka Hajdin, prof.

Jelena Kežić, odgajateljica

Sažetak projekta

U prostoru Gradskog muzeja u Varaždinu omogućeno je pravo djece i roditelja na sudjelovanje u kulturnom životu te obrazovanje i informacije iz raznih izvora. Stvaranjem uvjeta za suradnju, osvijestili smo potrebe djece i odraslih te omogućili ostvarenje u ravnopravnim humanim odnosima. Prepoznate su i upoznate kulturne vrijednosti lokalne zajednice u kojoj živimo te važnost informiranja i aktivnog sudjelovanja u kulturnim sadržajima. Novi prostor s kulturnim sadržajima i druženja djece, roditelja i odgajatelja obogatili su mogućnosti zadovoljavanja potreba djece za pripadnošću i ljubavi, razvoju samopoštovanja, stvaralačkog izražavanja i dr. Ovo iskustvo uputilo nas je na češće druženje djece i roditelja izvan prostora vrtića, a o tome govore i izjave djece i roditelja.

14. Igraonice općeg tipa u zagorskim dječjim vrtićima

Tematsko područje

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Obuhvatiti djecu igraonicama općeg tipa, programom socijalizacije igrom i aktivnošću koje će obogatiti život djece. Razvijati pozitivnu sliku o sebi, asertivnost, komunikacijske vještine, rano sprečavanje neprihvatljivog ponašanja, bogaćenje spoznaje o svijetu u kojem žive te pridonosenje spremnosti djece za predškolu i osnovnu školu. Također kod roditelja jačati vještine odgajanje na humanističkim osnovama i razvijati vještine traženja pomoći od stručnjaka i institucija.

Dječji vrtić

Dječji vrtić Bedekovčina, Ljudevita Gaja 13, Bedekovčina, preuzeo obvezu prezentacije projekata iz Krapinsko-zagorske županije

Tel./faks: 049-214 875; 214-893

Voditeljice projekta

Božana Semov, ravnateljica DV Bedekovčina, Bedekovčina

Spomenka Vrduka, ravnateljica DV Cvrkutić, Oroslavje

Brigita Brekalo, ravnateljica DV Zlatni dani, Zlatar Bistrica

Vesnica Borlak, ravnateljica DV Bubamara, Donja Stubica

Olga Malivuk, odgajateljica DV Konjščina, Konjščina

Mirjana Petanjek, odgajateljica, Društvo Naša Djeca Mače, Mače

Dragica Čehulić, predsjednica Društvo Naša Djeca Mače, Mače

Biserka Žerjavić, ravnateljica DV Uzdanica, Zlatar

Djeca

djeca iz dječjih vrtića u kojima su organizirane igraonice: Dv Konjščina, Dv "Bubamara", Donja stubica, Dv "Cvrkutić", Oroslavje, Dv Bedekovčina, Dv "Zlatni dani", Zlatar Bistrica, te pri DND Mače.

Sažetak projekta

Osvještivanjem potrebe poticanja ranog razvoja djeteta, u krapinsko-zagorskoj županiji, šest vrtića već nekoliko godina provodi projekt uključivanja djece predškolske dobi u igraonice općeg tipa. Polaznici su djeca između treće i pete godine, a nisu obuhvaćena predškolskim odgojem. Igraonice su organizirane u prostoru dječjih vrtića – jedan do dva puta tjedno u poslijepodnevnim satima. Program svake igraonice osmišljen je na osnovi procjene razvojnih potreba djece i raspoloživog materijalnog konteksta svakog vrtića, bez većih dodatnih sredstava općina i gradova, te je usklađen s Programskim usmjerenjem odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi iz 1991. godine. Organizirane su raznovrsne igre i aktivnosti u centrima građenja, obiteljskom centru, likovne aktivnosti, igre uloga, društvene igre, igre prirodnim i neoblikovanim materijalima, sudjelovanje u aktivnostima izvan vrtića i zajedno s vrtićkom djecom kao što su izleti, posjete i kazališne predstave. Projekt je izazvao veliki interes djece i njihovih roditelja, a iskustva su objavljena u tematskom broju časopisa Zrno, br. 68-69 iz 2005/06. godine, gost urednik mr. sc. Matilda Markočić.

15. Rani odgoj za civilno društvo u Igraonici “Igram do škole” u Velikoj Gorici za djecu iz sociodepriviranih sredina

Tematsko područje

Osobna prava i prava drugih

Cilj projekta

Poticanje cjelovitog razvoja pojedinca; u radu s djecom socijalizacija i rani razvoj osobne odgovornosti, a kod majki/roditelja osposobljavanje za samopomoć te poticanje na aktivno djelovanje u lokalnoj i široj zajednici

Udruženje

Djeca prva, Hrvatskog proljeća 34/II, Zagreb

E-pošta: udr-djeca-prva@zg.htnet.hr

Voditeljice projekta

mr. sc. Matilda Markočić

Ljuba Brnadić

Vladica Šafranko

Sandra Toplek

Blaženka Šimrak

Sažetak projekta

I u 2005/06. god. nastavljeno je ostvarivanje projekta “Rani odgoj za civilno društvo” u 3 odgojne skupine djece više nacionalnosti i njihovih majki. Program je uvažavao stručne i društvene spoznaje o važnosti poticanja ranog razvoja djece iz sociodepriviranih uvjeta te o prevenciji teškoća odrastanja u najosjetljivijoj dobi.

U skladu s dotadašnjom praksom ostvarena je organizacija – formirane 3 skupine - u centralnom objektu DV Velika Gorica i područnom u Velikoj Mlaci (iz duge liste čekanja). Prema potrebama djece i majki/roditelja planski, prema koncepciji ovog specifičnog programa kreirao se program – okvirno mjesečno i za svaki susret jedanput tjedno po 3 sata plus 1 za

majke, ukupno 37 susreta, s brojnim aktivnostima programu s dimenzijama kompenzacijsko-interventnog programa.

Visoke procjene novih znanja i ponašanja djece i majki ukazuju na promjene: bolja slika o sebi, uspješnija komunikacija, bolje vještine aktivnog djelovanja (asertivnost, samoočuvanje i pomoć drugima), a za majke bolja slika o sebi i svojim roditeljskim vještinama, osviještenost o ljudskim pravima i pravima djece te sudjelovanje u zajedničkim volonterskim akcijama u poboljšavanju životnih uvjeta. Postiglo se očekivano uvažava i podrška programu od lokalnih čimbenika, a promocija programa pridonijela sve široj primjeni na području Hrvatske.

Projekti osnovne šole – razredna nastava

1. Uređenje botaničkog vrta autohtonog bilja

Tematsko područje projekta

Pravo na zdrav okoliš-zaštita ugroženih biljnih vrsta

Cilj projekta

Uređenje botaničkog vrta autohtonog bilja ispred Područne škole Ližnjan

Osnovna škola

OŠ DR. Mate Demarina, Medulin, Područna škola Ližnjan, Ližnjan 147

Tel.: 052-578-080; E-pošta: podrucna.skola.liznjan@pu.t-com.hr

Voditeljica projekta

Dubravka Karčić, diplomirani učitelj

Učenici

Lidija Čerjak, Marta Horvat, Marko Dorić, Matija Subanović

Sadržaj projekta (postignuća)

1. Čišćenje, rezanje i uređivanje površine (prosinac)
2. Popisivanje biljaka (siječanj)
3. Postavljanje kućice za ptice, sadenje proljetnica (veljača)
4. Izgradnja i uređenje kamenjara (ožujak)
5. Ostavljanje Poučne ploče i natpisa biljkama (travanj)
6. Prezentacija Botaničkog vrta na Dan planeta Zemlje (travanj)
7. Kontinuirano uređenje Botaničkog vrta

Upoznavanje autohtonog bilja našeg zavičaja, upoznavanje istarskog tradicijskog vrta, korištenje biljaka, razvijanje ljubavi i brige prema biljkama u prirodi, razvijanje ekološke svijest učenika, ekološka briga za kućni okoliš i

cijelo mjesto, razvijanje ekološke svijesti mještana i gostiju. Uloge sudionika su:

1. učenici – upoznati biljke zavičaja, biljke koje su uzgajale naše none
2. poticaj roditeljima da i oni sade biljke zavičaja
3. turisti razgledavaju vrt

Rezultat

26. travnja 2006. postali smo “Eko škola”

Projekt je bio predstavljen

22. travnja 2005. god., na Dan planeta Zemlje svečanim otvorenjem botaničkog vrta autohtonog bilja

2. Djeca za djecu Mejaša – izgradimo dječje igralište

Tematsko područje projekta

Pravo na igru

Cilj projekta

Promičući dječja prava izgraditi dječje igralište na Mejašima

Škola

OŠ Mejaši, Mejaši 20, Split

Tel.: 021-373-433; Faks: 021-374-368; E-pošta: os-mejasi@st.htnet.hr

Voditeljica projekta

Julija Vejić i Dubravka Tkalčec

Učenci

Klara Bosnić, Jozo Šarić, Petra Bodač, Tomislav Mihanović,

Opis projekta

Na satovima razrednika II.b i III.c razrednih odjela Oš “Mejaši” – Split učenci su sudjelujući u diskusiji prepoznali gorući problem “svoga kvarta” – nedostatak uredenog prostora za igru. Cijeli kotar nema uređeno niti jedno dječje igralište. Djeca svoju potrebu za igrom najčešće zadovoljavaju na ulici, u blizini prometnica ili pak ispred nečije obiteljske kuće.

Kroz razgovor su predlagali različita rješenja (od aktiviranja roditelja do traženja sponzora). Razvijajući odgoj za ljudska prava i demokratsko građanstvo učenci su upoznati s pravnim rješavanjem problema. Učenike smo uputile na zakone i propise kroz koje mogu ostvariti svoja prava.

Istražujući moguća rješenja kako najbrže doći do izgradnje dječjeg igrališta učenci su razvili detaljan plan akcije i počeli izradivati dokumentacijsku mapu u koju su spremali materijale iz kojih se vidi kako je tekao projekt.

Učenci su početnu ideju izložili ravnateljici škole koja ih je podržala da krenu u izradu projekta. Nakon toga su upoznati roditelji putem roditeljskih sastanaka, predstavnici lokalne i gradske vlasti putem pisama i telefonskih poziva. Održani su prvi sastanci s predstavnicima lokalne vlasti i izložen

detaljan plan akcije. Oni su plan akcije pozdravili i izišli na teren. Nakon snimanja situacije na terenu uočeno je da postoje parcele koje pripadaju gradu na kojima bi bili moguće izgraditi dječje igralište. Obećano nam je da će se ishoditi građevna dozvola za pronađenu česticu. Realizaciju projekta su usporili ljetni praznici za učenike i godišnji odmori u gradu. S početkom školske godine nastavljamo provedbu započetog projekta. Uputili smo pismo gradonačelniku i ambasadoru UNICEF-a Zlatanu Stipišiću. Nadamo se da će nas oni podržati u našim aktivnostima i da ćemo se do Smotre projekata približiti našem cilju.

3. Kako do bazena?

Tematsko područje projekta

Projekt građanina, pravo na igru i slobodno vrijeme-kultura življenja

Cilj projekta

Omogućiti školskoj djeci korištenje bazena u Delnicama

Škola

Oš "Petar Zrinski" Čabar, Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar

Tel.: 051-821-147; Faks: 051-821-016; E-pošta: os-cabar-001@skole.t-com.hr

Voditeljice projekta

Darinka Rački, učiteljica

Silvana Šebalj-Mačkić, dipl.učiteljica

Učenici

Dorotea Rajšel, Eleonora Piščević, Simon Košmrl, Klaudija Lipovac,

Antun Malnar, Borna Šarić

Uvod

Prošle godine otvoren je zatvoreni bazen u Delnicama, ali djeca školske dobi iz područja grada Čabra ne koriste ga. Najveći razlog je što u poslijepodnevним satima nema autobusne veze Čabar – Delnice, a roditelji radi posla i obveza nisu u mogućnosti voziti djecu u Delnice u vrijeme kad je baze otvoren. To su i dodatni troškovi. Od Čabra do Delnica putuje se oko 60 minuta (u dobrim vremenskim uvjetima). Organizirani posjeti bazenu u Delnicama pomogli bi djeci u svladavanju vještine plivanja, rekreaciji i unapređivanju zdravlja.

Naziv i opis dijelova projekta

1. Otvoreni bazen u Delnicama! (Zima je duga, a mi bi plivali.)
2. Kako do bazena? (prijedlozi)
3. Odabrali smo... (dobre i loše strane odabranog rješenja)
4. A sad na posao! (planiranje i ostvarivanje akcija: razgovori, dogovori, zamolbe, suradnja...)

Sažetak projekta

1. Otvoriti bazen u Delnicama! (Zima je duga, a mi bi plivali.)
 - ankete za učenike o problemu odlaska na bazen u Delnice
 - anketa za roditelje i učitelje o problemu odlaska na bazen u Delnice i autobusne nepovezanosti čabra u poslijepodnevnim satima
 - analiza prikupljenih podataka
 - praćenje srodne problematike u medijima: časopisi, dnevne novine, TV,...
 - ukazivanje na prava djece: zakoni, deklaracije, nastavni plan i program (tjelesna i zdravstvena kultura)
2. Kako do bazena? (prijedlozi):
 - trenutna politika: nema autobusne linije za Delnice u popodnevnim satima

MOGUĆA RJEŠENJA:

 - dogovor s roditeljima: prijevoz osobnim vozilima
 - dogovor s ravnateljem škole: prijevoz školskim kombijima
 - dogovor s tvrtkom “Autotrans” iz Delnica za uspostavljanje popodnevne tjedne linije Čabar-Delnice
 - zamolba lokalnim vlastima: prijevoz autobusima tvrtke “Finvest” iz Čabra koji obavljaju lokalni prijevoz
 - Zamolba Zajednici športova grada Čabra za pomoć u organizaciji prijevoza do Delnica
3. Odabrali smo... (dobre i loše strane odabranog rješenja):
 - Zamolba Zajednici športova grada Čabra za pomoć u organizaciji prijevoza do Delnica za odlazak na plivanje.

Zajednica športova grada Čabra potiče i podržava sve športske aktivnosti u Čabru, a osobito za djecu i mlade. Imaju financijsku potporu i dobar ugled u Poglavarstvu grada Čabra. Mogu pomoći savjetom i podrškom u obraćanju Pročelniku za društvene djelatnosti grada čabra te Poglavarstvu. Naša akcija može se proširiti i na sve zainteresirane stanovnike (za plivanje ili obavljanje drugih poslova u Delnicama).

Čabar bi se povezo s Delnicama, a stanovnici ne bi ovisili o osobnim automobilima.

4. A sad na posao! (planiranje i ostvarivanje akcija: razgovori, dogovori, zamolbe, suradnja...)

- razgovor s ravnateljem škole
- dogovor s predsjednikom i tajnikom Zajednice športova grada čabra
- razgovor s Pročelnikom za kulturne i društvene djelatnosti grada čabra
- razgovor s prof. tjelesne i zdravstvene kulture, Barbarom Križ o vrijednosti plivanja za zdravlje
- Zamolba Gradskom poglavarstvu za organiziranje autobusne linije do Delnica (poslijepodne, 1-4 puta mjesečno ili prema dogovoru) autobusima “Finvesta” i formiranje popularne cijene autobusne karte za djecu i odrasle osobe u pratnji (roditelji, učitelji)
- *Plivanje za zdravlje duha i tijela!*

Projekt je bio predstavljen

7. travnja 2006. (Dan zdravlja) – učenicima i učiteljima, Oš “Petar Zrinski” Čabar i 9. lipnja 2006. uz Dan škole – roditeljima i predstavnicima lokalne vlasti

4. Zajedno do ljepšeg i čisteg igrališta

Tematsko područje projekta

Ljudska prava i demokratsko građanstvo

Cilj projekta

- postojeće školsko igralište opremiti i urediti u potpunosti kako bi se djeci omogućila kvalitetnija i sigurnija igra i međusobno druženje,
- poticanje i ostvarivanje djetetova prava na igru i međusobno druženje,
- postavljanje koša za smeće,
- razvijanje ekološke svijesti učenika,
- poticati učenike na doprinos u očuvanju okoliša,
- poticati učenike na kreativno izražavanje,
- primjena novih znanja i vještina,
- korištenje novih znanja i spoznaja usvojenih u okviru drugih predmeta,
- razvijanje i poticanje doživljaja uspjeha i zadovoljstava zbog vlastitog djelovanja,
- razvoj samopouzdanja učenika,
- potaknuti učenike projekta na zajedničko učenje, obogaćivanje znanja, razvijanje vrlina i sposobnosti u stvaranju okruženja u kojem se žive ljudska prava i razvija demokratsko društvo,
- razumjeti da je prihvaćanje i razvijanje ovih načina ponašanja neophodno za uključenost i uspješan život u suvremenim društvima čemu teži i naša zemlja,
- ovakvim načinom djelovanja ostvarivati europske i međunarodne norme na području demokratskog građanstva i ljudskih prava,
- poticati učenike na timski pristup i partnersku suradnju svih učesnika projekta unutar škole, suradnja s roditeljima, lokalnom i širom zajednicom.

Škola

OŠ Sela, PŠ Greda, Sela 103,44273 Sela

Tel./faks: 044-713-002; E-pošta: os-sela@sk.htnet.hr

Voditeljica projekta

Suzana Telar, učiteljica RN

Učenici

Monika Jurković, Domagoj Otkrok, Antonija Skender, Luka Skenderović

Naziv i opis dijelova projekta

1. Izbor problema

- uočavanje različitih problema kroz osobna iskustva učenika: nedostatak školske dvorane, voda i blato na školskom igralištu nakon kišnih dana što onemogućuje korištenje istog dok se zemlja ne isuši, trava na školskom igralištu koja brzo raste i ako se često ne kosi onemogućava djeci kvalitetno igranje i druženje, povremena nemogućnost izvođenja nastave tjelesno-zdravstvene kulture iz istih razloga, smeće koje je često razbacano po igralištu, nedostatak informatičke učionice, nemogućnost kuhanja obroka u školskoj kuhinji;
- odabir samo jednog problema;
- usmjeravanje na aktivnosti u rješavanju problema kroz međusoban razgovor učenika, razgovor s roditeljima, rođacima, prijateljima;
- većinom glasova učenika u razredu učenici su se odlučili za projekt (problem) vezan uz dovršenje uređenja školskog igrališta i postavljanje koša za smeće.

2. Istraživanje problema

- proučavanje zakona i propisa koji se odnose na problem (npr. Ustav RH, Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi);
- različite zakonske odredbe (Konvencija o pravima djeteta, čl. 31);
- praćenje tiska i ostalih medija koji govore o sličnim problemima i načinima njihovog rješavanja;
- proučavanje literature;
- prikupljanje različitih informacija s Interneta;
- vezati iskustvo i saznanja do koji su učenici došli ranije izradom prethodnog projekta “Pravo na igru – pravo na sretno djetinjstvo”;
- utvrditi tko je zadužen za uređenje igrališta (asfaltiranje ili posipanje šljunkom ili za to predviđenim materijalima, postavljanje rubnog kamena,

- sadnja ukrasnih biljaka, postavljanje koša za smeće) tj. za izradu projektne dokumentacije;
- slaganje dokumentacijskih mapa
3. Oblikovanje mogućih rješenja problema
- s obzirom na broj učenika u razredu (11) učenici rade u tri manje skupine;
 - skupine međusobno raspravljaju i pokušavaju utvrditi najbolji način i pristup rješavanju problema;
 - utvrđuju se različiti postupci u radu;
 - utvrđuju se lokalni nositelji vlasti čijem području rada pripada problem i koji mogu pomoći u rješavanju istog (mjesni odbor, službenici za komunalno gospodarstvo grada, dogradonačelnik, gradonačelnik).
4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema
- glasnogovornik svake skupine obrazlaže pristup svoje skupine rješenju problema;
 - učenici raspravljaju o jakim i slabim stranama svakog ponuđenog rješenja;
 - nakon rasprave razred izabire najuspješniji pristup rješenju problema.
5. Razvoj plana akcije
- projektna skupina provodi različite, njoj izvedive aktivnosti kako bi provela plan i došla do rješenja problema;
 - neke od aktivnosti su obraćanje roditeljima i ravnateljici škole, članovima mjesnog odbora, Komunalnom uredu grada Siska, dogradonačelniku, gradonačelniku grada Siska, privatnim poduzetnicima kao mogućim sponzorima i drugima;
 - izrada dokumentacijske mape i rješavanje problema.
6. Predstavljanje plana akcije široj zajednici
- predstavljanje projekta učenicima PŠ Greda i OŠ Sela, učiteljima, roditeljima, predstavnicima lokalne zajednice, medijima (radio i dnevne novine);
 - stvaranje pozitivnog ozračja za prihvaćanje ponuđenog rješenja problema;
 - predstavljanjem plana akcije učenici učvršćuju svoje vještine argumentacije, javnog nastupanja, razvijaju svoje stavove, razvijaju samosvijest.

7. Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema
- ponuđeno rješenje problema prezentirano je javnom prezentacijom učenicima nižih razreda PŠ Greda i OŠ Sela;
 - s projektom upoznati su i gradonačelnik i djelatnici Komunalnog ureda Grada Siska;
 - prezentacija predstavnicima lokalne vlasti;
 - obavještavanje medija o izradi projekta.

Sažetak projekta (postignuća)

Ovogodišnji projekt “Zajedno do ljepšeg i čišćeg igrališta” nadovezuje se na projekt “Pravo na igru – pravo na sretno djetinjstvo” kojeg su proveli učenici tadašnjeg trećeg razreda i koji je prezentiran na Smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo 2005. godine u Zagrebu. Iz tog razloga učenici su već imali određene spoznaje o izvođenju projektne nastave iz ovog područja i koracima koji se pri tome poduzimaju.

Nakon izbora projekta provedenog glasovanjem, s izvođenjem i ciljevima projekta učenici su upoznali ravnateljicu, roditelje, druge učenike, predstavnike lokalne vlasti i raznih gradskih službi zaduženih za rješavanje problema. Načinom prezentiranja svojih zahtjeva i želja izazvali su interes i simpatije kod svih upoznatih s projektom. Uređenjem i dovršenjem igrališta učenici bi kvalitetno zadovoljili svoju potrebu za igrom i druženjem, odmorom i razonodom što im zakonski omogućuje već spomenuta Konvencija o pravima djeteta.

Projekt je bio predstavljen

u PŠ Greda, Greda i OŠ Sela, Sela.

Projekti osnovne šole – predmetna nastava

1. Medvjed, čovjek, vuk...

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Ukazati na promjene ponašanja čovjeka prema svojoj okolini. Tehnološki razvoj i suvremeni način života nanosi neravnotežu u prirodi i životu, što se odražava i na promjenu ponašanja divljih životinja (medvjeda, vuka).

Škola

OŠ "Petar Zrinski", Narodnog oslobođenja 5, 51306 Čabar

Tel: 051-821-147; Faks: 051-821-116; E-pošta: os-cabar-001@skole.t-com.hr

Voditeljice projekta

Sanja Janeš, prof.

Tanja Šebalj-Kocet, prof.

Učenici

Zoran Ožbolt, Linda Malnar, Marija Križ, Damjan Ule, Tihana Zbašnik, Aleks Ožbolt.

1. Vukovi i medvjedi postali opasnost za stanovništvo i domaće životinje
 - provedeno je anketiranje i intervjuiranje građana i naših učenika o prepoznatljivosti tog problema
 - prikupljanje informacija iz stručnih časopisa, dnevnih novina, interneta
 - analiza prikupljenih podataka
 - ukazivanje na ljudska prava i zakone kojima su zaštićene divlje životinje
2. Moguća rješenja: ideje i prijedlozi
 - trenutna politika

- preseljenje životinja (vuka)
 - bolje zbrinjavanje otpadaka od hrane (zbog medvjeda)
 - električne ograde i reflektori
3. “Gdje je medvjed – tu je život u redu...”
- problem treba rješavati posebno za medvjeda i posebno za vuka, budući se njihova biologija u potpunosti razlikuje;
 - medvjed: kvalitetnije zbrinjavanje biološkog otpada (razvijati kulturu odlaganja smeća), ukidanje mrciništa u blizini naselja
 - vuk: obratiti se udrugama za zaštitu vuka zbog stručne i materijalne pomoći pri smanjenju broja ili preseljavanju vuka
4. Promijenili smo prirodu – mijenjamo i sebe
- organizirati edukaciju učenika o načinima ponašanja u susretu s divljim životinjama
 - ukazivati djeci o mogućim posljedicama nepromišljenog odlaganja biološkog otpada (životinje gube svoj prirodni instinkt pronalaženja hrane)
 - izdavanje informativno-edukacijskog letka za građane
 - surađivati s udrugama za zaštitu vukova

Projekt je bio predstavljen

učenicima i učiteljima OŠ “Petar Zrinski” Čabar u povodu Dana škole

2. Obrazovanje Roma

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Obuhvatiti što veću populaciju romske djece nekim od obrazovnih oblika
Borba protiv diskriminacije i siromaštva

Škola

OŠ Frane Krste Frankopana, Frankopanska 64, 31000 Osijek

Tel: 031-505-820; Faks: 031-575-125; E-pošta: os-osijek-007@skole.htnet.hr

Voditeljice projekta

Anica Fumić

Dubravka Čuržik

Učenicima

Ana Matić, Ana Luketić, Ana Mihaljević, Martina Graneša, Ena Glih,
Valentina Mikulić

Opis projekta

Obrazovanje romske djece veliki je problem u našoj lokalnoj zajednici ali i u cijeloj Republici Hrvatskoj. Veliki broj romske djece ne pohađa nastavu iako ih zakon o školstvu na to obvezuje. Cijeli je niz razloga zašto to ne čine mnoge romske obitelji su nezaposlene, te žive u lošim higijenskim uvjetima te djeca izbjegavaju odlazak u školu zbog neprikladne odjeće, nedostatka pribora za rad nepoznavanje jezika, manjka novca za prijevoz, zadirkivanja drugih učenika i slično. Na žalost veliki utjecaj ima i tradicija ranih sklapanja brakova, život na ulici uz prosjačenje i nerad.

Riješiti ove probleme djelomice je moguće poboljšavanjem materijalnog statusa obitelji otvaranjem predškolskih ustanova, tribinama i predavanjima za odrasle ali i većom tolerancijom i prihvaćanjem različitosti među djecom i odraslima.

Predlažemo i pozivamo sve strane na međusobno uvažavanje i poštivanje Zakona i Ustava Republike Hrvatske. Na javnim tribinama uz pomoć

stručnjaka animirati romsko i ne romsko stanovništvo na toleranciju, isticati potrebu obrazovanja kao jedinog načina iz “začaranog kruga” siromaštva i neznanja te puta za rješavanje nezaposlenosti. Potrebno je otvarati nove vrtiće i odgojne skupine pri školama udrugama i kulturnim ustanovama i organizirati zajedničke kulturne manifestacije.

Kroz izborne programe u školi uvesti više sadržaja koji bi omogućili bolje upoznavanje roma i njihove kulture posebno u sredinama gdje ih živi veći broj.

Pokušali smo pronaći neka rješenja za učenike romske manjine u našoj školi. Organizirali smo pomoć u učenju kroz učeničku solidarnost i pomoć učitelja kroz dopunsku nastavu. Učinili smo puno na podizanju praga tolerancije kod učenike i roditelja, naučili dosta o romskom narodu i njihovoj kulturi.

Redovito ih uključujemo u sve naše aktivnosti i ponosno smo na njihove male ali značajne uspjehe.

3. Progovorimo napokon o stvarnoj ljepoti

Tematsko područje projekta

Mršavljenje kao trend kod djevojaka i rizici od razvijanja poremećaja prehrane kod djevojaka (anoreksije i bulimije)

Cilj projekta

Senzibilizirati djevojke i njihove roditelje na ovaj problem i rizike po zdravlje

Škola

OŠ Marina Getaldića , F. Supila 3, 20 000 Dubrovnik

Tel.: 020-432-711; Faks: 020-432-575; E-pošta: os-marina-getaldica@du.htnet.hr

Voditeljica projekta

Jadranka Zlošilo

Učenici

Lucija Ćosić, Ivana Duić, Ivana Nenadić, Kristina Aerlić, Ana Bujak, Rebecca Konjuh

Opis projekta

1. Objašnjenje problema

Mediji dug niz godina potiču mlade djevojke na brzo mršavljenje i izgladnjivanje kako bi njihovo tijelo izgledalo poput neuhranjenih modela.

Pojam ljepote sveden je na ideal ljepote koji su stvorili mediji i oglašavanje, a koji je gotovo nemoguće postići. U želji za postizanjem "savršenstva" počinje opasna igra koja se može razviti u poremećaj prehrane.

2. Moguća rješenja

- Informiranje o poremećajima prehrane (anoreksija i bulimija) preko medija (Internet, časopisi za mlade, TV emisije za mlade, emisije za roditelje)
- Reklamne kampanje s lijepim modelima izraženih oblina

3. Predlaganje mjera za rješavanje problema

- Evidencija učenica sa smanjenom težinom, posebno onih sa značajnim

gubicima težine (na nastavi tjelesne i zdravstvene kulture i/ili sistematskim pregledima) te sustavna briga o njihovoj prehrani radi prevencije ovakvih poremećaja

- Informiranje roditelja i učenika o rizicima od brzih ekstremno niskokaloričnih dijeta te savjetovanje istih

4. Plan akcije

- istraživanje na mladim djevojkama (anketiranje zastupljenosti problema)
- osmišljavanje i izrada letaka za učenike
- upoznavanje medija s problemom radi šireg informiranja javnosti
- organiziranje radionice za roditelje

Sažetak projekta (postignuća)

U opisu dijelova projekta, posebno u Planu akcije

Projekt je bio predstavljen

na satu razrednog odjela 8.b.

4. Teške školske torbe

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Naučiti učenike da procijene koje su razine i koji dijelovi vlasti odgovorni za rješavanje problema koji su izabrali; pokazati na koji način se može utjecati na vlast ili dijelove vlasti da bi se prihvatila politika koju su učenici podržali u nastojanju rješenja problema.

Škola

OŠ Vežica, Kvaternikova 49, Rijeka

Tel.: 051-453-871; Faks: 051-453-868; E-pošta: os-vezica@ri.htnet.hr

Voditeljica projekta

Gordana Frol

Učenici

Magdalena Meštrović, Antonela Ban, Elena Predrag, Laura Rončević, Irina Štifanić, Nikolina Dlab

Opis projekta

Projekt je ostvaren kroz sedam koraka:

1. Izbor problema

Nakon niza razgovora i ispunjavanja upitnika za prepoznavanje i raščlambu problema učenici su većinskim brojem glasova izabrali problem teških školskih torbi. Za ovaj problem su se odlučili jer su uočili da ponajprije učenici mlađih razreda ali i učenici starijih razreda nose preteške torbe.

2. Istraživanje problema

Učenici su proučili Ustav Republike Hrvatske te zaključili da njihove aktivnosti ne krše ustavne odredbe jer je dužnost svih da štite djecu, Konvenciju o pravima djeteta, Zakon o školstvu, proučili su smjernice Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda. Razgovarali su s osobama iz javnog i političkog života. Pratili su tisak i medije. Koristili su stručnu

literaturu i informacije sa web stranica. Anketirali su učenike, roditelje i učitelje.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Prema prikupljenim podacima učenici su sastavili popis mogućih rješenja.

– Privatne škole

Organizacija ovih škola prilagođava odgojno-obrazovnog sustava zahtjevima učenika i roditelja pa stoga i ovome problemu pridaju veliku pažnju. Učenici privatnih škola torbe nose kući samo vikendom. Za rješenje problema kroz ovu politiku učenici su naveli prednosti i nedostatke.

– Cjelodnevna nastava

Nakon proučenih svih izvora podataka, učenici su zaključili da je problem moguće riješiti cjelodnevnom nastavom. Iskustvo naše škole u organiziranju cjelodnevne nastave pomogla im je u sagledavanju mogućeg načina problema. Naveli su prednosti te politike te moguću potporu koju mogu očekivati da bi se problem riješio.

– Školski ormarići

Jedan od načina rješenja problema bili bi školski ormarići u koji bi učenici odlagali školski pribor koji ne trebaju svakodnevno nositi kući.

4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Učenici su podržali politiku školskih ormarića. Odlučili su neposredno djelovati kao grupa učenika na razini vlasti i ustanova koji imaju nadležnosti za rješavanje ovog problema. Istakli su prednosti, nedostatke, temelj i ostvarenje te politike.

5. Razvoj plana akcije

Temeljem svih aktivnosti učenici su sastavili plan akcije:

I. U ŠKOLI

- a) Na razini škole
- b) Na razini odjeljenja

II. INFORMIRANJE I POTICANJE INTERESA JAVNOSTI

III. POLITIKA

IV. CIVILNE-NEFORMALNE I INTERESNE INICIJATIVE.

6. Predstavljanje plana akcije široj zajednici
Projekt je predstavljen učenicima sedmih i osmih razreda.

7. Javno Predstavljanje ponuđenog rješenja problema
Ponuđeno rješenje učenici će predstaviti široj zajednici za dan škole. Pozvat će i osobe s kojima su surađivali tijekom godine.

Sažetak projekta (postignuća)

Učenici su razmjenjivali iskustva o problemu. Slobodno su izražavali svoje stavove i uvjerenja. Razvijali su ozračje suradnje. Razgovarali su o problemu s članovima svoje obitelji, prijateljima sa susjedima. Prema demokratskom načelu odlučivanja, glasovanjem su se odlučili za problem koji će proučavati. Prikupljali su podatke iz raznih izvora in formacija. Naučili su se služiti literaturom, fotokopirati i materijale, pisati pisma, telefonirati, pitati e-mail. Razgovarali su s novinarkom Novog lista. Proveli su ankete.

Razvili su socijalne vještina te vrijednosti koje promiču ljudska i građanska prava. Razgovarali su s osobama iz političkog i javnog života. Poslali su e-mail ministru znanosti, obrazovanja i športa gosp. Draganu Primorcu. Posjetili su osnovnu privatnu školu. Razgovarali su s liječnicima. Nakon prikupljenih informacija i izbora najboljeg pristupa za rješenje problema izradili su portofolijo i mapu. Ovdje su učenici pokazali kreativne sposobnosti koje su stekli na ostalim predmetima. Izradili su grafikone, ispravno napisali predloške i sl. Važno je napomenuti da se rad odvijao u srdačnom i toplom ozračju gdje su se uvažavale osobne mogućnosti učenika, poticalo zajedništvo i radovalo svojem uspjehu i uspjehu grupe.

Projekt je bio predstavljen

U OŠ Vežica, Rijeka.

5. Što je pošteno?

Tematsko područje projekta

Ljudska prava i demokratsko građanstvo

Cilj projekta

Usmjeriti pozornost na svakodnevne situacije u kojima se krše ljudska prava na temelju spola

Škola

II. OŠ Čakovec, N. Pavića 1A, Čakovec

Tel.: 040-390-120; E-pošta: os-cakovec-002@skole.htnet.hr

Voditeljica

Snježana Odak Hrkač

Učenici

Sven Borković, Luka Bašek, Ivana Dobrovoljec, Ema Mezga

Opis projekta:

1. Izbor problema

U školi su se odvijale pripreme za radionice “Prijateljstvom protiv nasilja”. Nakon rasprave u razredu ostala su dva prijedloga: diskriminacija na temelju spola ili diskriminacija na temelju rase. Većinom glasova odlučili smo diskriminaciju na temelju spola istražiti malo detaljnije.

2. Istraživanje problema

Pročitali smo pojednostavljenu verziju Opće deklaracije o ljudskim pravima, Ustav RH, tekst “Ona ne radi”, novine, časopise, pratili ostale medije.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Podijeljeni po skupinama analizirali smo prikupljeni materijal. Proveli smo anketu kod rodbine i susjeda različite dobi i spola. Pitanja u anketi: 1. Tko priprema obroke u vašoj kući?, 2. Pomažu li muškarci i djeca u vašoj kući?, 3. Koliko vam kućanski poslovi oduzimaju vremena?, 4. Imaju li žene još neki dodatni posao koji obavljaju?. Nakon provedene ankete skupine su

iznijele svoja iskustva tijekom anketiranja. Analizirali smo odgovore, izradili grafikone i sve stavili na plakat.

4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Zaključili smo da se muškarci i žene razlikuju, ali ta različitost ne smije biti razlog sukobljavanja ili diskriminacije. žene se bore za ravnopravnost, ne da bi ugrozile pozicije muškaraca, već da imaju jednake uvjete u “utakmici”. Mladi muškarci su fleksibilniji i sve se više uključuju u kućanske poslove te se pri tome ne osjećaju “papučarima”. Rješenje je suradnja i poštovanje, a ne suparništvo i omalovažavanje.

5. Plan akcije

Naš projekt odlučili smo prezentirati školi, te sami dati primjer svojim ponašanjem, izraditi pano u školi na vidljivom mjestu, prijaviti se na Smotru.

6. Predstavljanje

Prezentirali smo naš projekt u dvorani naše škole pred roditeljima, učiteljicama i učenicima. Pozdravili su nas burnim pljeskom i većina se složila s našim zaključkom.

7. Javno predstavljanje

Naš projekt odlučili smo prijaviti na Smotri, to što ste nas uvrstili u program puno nam znači i nastaviti ćemo promicati ravnopravnost između spolova i dalje.

6. Topli zalogaj

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Neprijmjereni uvjeti prehrane u Osnovnoj školi Dvor

Škola

OŠ Dvor, Ante Brune Bušića 5, Dvor

Tel.: 044-871-650, 871-095; Faks: 044-871-095;

E-pošta: osnovna-skola-dvor@sk.t-com.hr

Voditeljice

Marica Tubić

Vlatka Jeričević

Učenici

Sanja Stanić, Svetlana Vukšić, Sanja Tepšić, Domagoj Vukadin

Opis projekta:

- Škola nema primjeren prostor u kojem bi učenici konzumirali topli obrok. Za sada u našoj školi djeca dobivaju samo suhu hranu koju jedu u holu ili učionicama. Taj nezdravi suhi obrok učenici uzimaju u ruku i jedu hodajući. U potrazi za kvalitetnijim obrokom, učenici za vrijeme odmora odlaze u pekarnicu preko prometnice gdje im je ugrožena sigurnost
- Osvijestili smo problem neprimjerenih uvjeta prehrane
- Informirali roditelja, lokalne zajednice i osnivača škole o opisanom problemu
- Nakon više neuspjelih pokušaja škole da to riješi, učenici 7.b razreda pokušali su pronaći alternativno rješenje
- Sisačko-moslavačka županija dala podršku u rješavanju postojećeg problema
- Naučili pisati projekt i pronalaziti donatore
- Napisali projekt “Topli zalogaj”
- U suradnji sa lokalnom samoupravom pronašli donatora za izgradnju blagovaonice

7. Neravnomjerno posvećivanje pozornosti svim sportovima

Tematsko područje projekta

Odgoj za ljudska prava i demokratsko građanstvo

Cilj projekta

Dokazati kako se nejednako posvećuje pozornost sportovima i sportašima

Škola

OŠ Šestine, Podrebernica 13, Zagreb

Tel.: 01-4674-261, faks: 01-4674-262; E-pošta: skola-sestine@inet.hr

Voditelj

Toni Rajković

Učenci

Lana Harjaček, Lucija Šobar, Tomislav Kondić, Ivor Pučar, Daren Pučar, Matija Ptahan

Opis projekta

Učenci Osnovne škole šestine koji plaze nastavu za demokratsko građanstvo u svome projektu "Neravnomjerno posvećivanje pozornosti raznim sportovima" žele istaknuti kao svim sportovima nije posvećena ista pozornost.

Imamo sreću da su učenici naše škole zastupljeni u mnogim sportovima od skijaškog trčanja, vaterpola, karatea i ostalih borilačkih sportova do tenisa i nogometa. U mnogim od ovih sportova učenici naše škole postižu vrlo dobre, čak i vrhunske rezultate. O tome svjedoče brojna priznanja i medalje u prostorijama naše škole.

No već sada u najranijoj fazi suočavamo se s velikim problemima. Učenici koji treniraju nogomet imaju bolje uvjete treniranja i u njihove se klubove više ulaže i pozornosti i novca, nego u klubove učenika koji treniraju druge sportove.

Taj je problem lako uočljiv i na razini Hrvatske. Dovoljno je usporediti životni put Janice i Ivice Kostelića, Blanke Vlašić ili Jelene Kostanić,

sa milijunskim transferima nogometaša poput Nike Kranjčara. Takav nerazmjer poznat je u cijelom svijetu.

Svojim smo projektom nastojali javno dokazati da je među sportovima i sportašima nepravedan odnos. Posjetom Gradskom uredu za sport i podacima koje smo tamo dobili to smo i dokazali.

Projekt po koracima

1. Problem

Skupina “Problem” je postavila zadatak: Dokazati nepravedan odnos vlasti (lokalnih, državnih...) prema nekim sportovima.

2. Alternativna politika

Ova je skupina odredila razine rješavanja problema: škole, sportski klubovi, Gradski ured za prosvjetu i sport, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.

3. Javna politika

Ova je skupina odredila između ponudenog javnu politiku: Odlazak u Gradski ured za prosvjetu i sport.

4. Plan akcije

Skupina “Plan akcije” koordinirala je radom i djelovanjem, obrađivala prikupljeni materijal i dokazala da se na razini grada Zagreba šest puta više sredstava ulaže u nogomet nego u bilo koji od ostalih sportova. Argument glasi: Ulaganja se vrše prema broju klubova i broju njihovih članova. Naš protuargument: Naravno, kad klubovi bez sredstava ne mogu opstati ili im opada broj članova.

Zaključak

Začarani krug!

8. Opterećenje – rasterećenje učenika i HNOS

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Pripremiti učenike za život u demokratskom društvu, osposobiti ih za sudjelovanje u javnom životu na lokalnoj i nacionalnoj razini i uspostaviti kvalitetan odnos u društvenoj zajednici

Škola

OŠ “Milan Brozović” Kastav, Skalini Istarskog tabora 3, 51215 Kastav
Tel.: 051-691-308, Faks: 051-601-069; E-pošta: os-kastav-001@skole.htnet.hr

Voditeljica

Ružica Mirić-Agbaba

Učenici

Matea Subotić, Sarah Denona, Stjepan Nikolić, Aleksandra Grković, Sanda Milinković

Opis projekta

1. Izbor problema

U suradnji s učenicima, koji su kroz razgovore s roditeljima i vršnjacima pronalazili probleme, grupa je izabrala problem opterećenja – rasterećenja učenika.

2. Istraživanje problema

Provedena je anketa među svim učiteljima i uzorkom učenika i roditelja s ciljanim pitanjima za svaku skupinu. Praćeni su mediji, pisana pisma i komunikacija s novinarima, eksperimentalnim školama HNOS-a, privatnim školama i alternativnim školama. Provedeni intervjui.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Skupina se podijelila u 4 tima od kojih je svaki tražio i raspravljao o mogućem najboljem načinu rješavanja problema.

4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Nakon prezentacije rada svake grupe i rasprave o ponuđenim rješenjima izabrali smo najbolje rješenje.

5. Razvoj plana akcije

Cijela skupina izrađuje plan aktivnosti kojima će se postići prihvaćeno rješenje problema. Paralelno se izrađuje dokumentacijska mapa.

6. Predstavljanje plana akcije

S planom akcije upoznali su se ostali učenici sedmih razreda.

7. Javno predstavljanje

Ponuđeno rješenje prezentira se Učiteljskom vijeću.

Sažetak projekta

Školske 2005./2006. godine u našoj školi se prvi put provodio Projekt građanin kao izborni program. Za projekt je zadužena Ružica Mirić-Agbaba, prof. matematike koja je završila seminar Pravo u svakodnevi (Medijacija, Simulacija suđenja, Demokracija i Ljudska prava) te cjelokupni program Kvalitetne škole.

Pošto je za sve učenike taj program bio u potpunosti novina uz rad na projektu radilo se i na upoznavanju učenika s osnovnim demokratskim načelima našeg društva, osnovnim ljudskim pravilima te tehnikama pisanja zamolbi, pisama, kao i vođenja intervjua i uspješne komunikacije. Sve to učenike je veoma veselilo i osjećali su se jako važnima jer su sve kontakte ostvarivali sami praćeni savjetima voditeljice.

Provedeni su intervjui s ravnateljicom škole, tajnicom škole te stručnom službom. Ostvareni su kontakti s privatnom osnovnom školom "Grivica", Waldorfskom školom, eksperimentalnom školom "Pehlin" u kojima se razgovaralo i s učenicima, učiteljima i ravnateljima. Pisali smo ministru Zoranu Primorcu, Institutu "Ivo Pilar", voditeljici HNOS-a Luciji Puljak, novinaru Marijanu Šimegu i prof. Mirjani Kazija iz Zavoda za školstvo RH. A odgovorila nam je samo prof. Kazija i prihvatila našu zamolbu za suradnjom. Praćeni su mediji ("Školske novine", "Akademija", "Novi list", Internet...). Sve prikupljene podatke učenici su koristili u izradi dokumentacijske i pokazne mape. Projekt je predstavljen Učiteljskom vijeću osnovne škole "Milan Brozović", Kastav.

Projekti srednjih škola

1. Kreativni kutak

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Dobivanje i osmišljavanje prostora za boravak učenika-putnika prije i poslije nastave

Škola

Srednja škola Bedekovčina, Gajeva 1, Bedekovčina

Tel.: 049-213-514; Faks: 049-213-585; E-pošta: verahrvoj@yahoo.com

Voditeljica projekta

Vera Hrvoj

Učenici

Kristina Žeželj, Lucija Tuković, Ivan Novosel, Dijana Lončarek, Ivana Mikulčić

Opis projekta

1. Objašnjenje problema

problem su identificirali sami učenici ali i roditelji učenika putnika

2. Moguća rješenja problema

do sada je predlagano nekoliko rješenja, ali ni jedno nije realizirano

3. Predlaganje mjera

konkretne mjere vezane uz rješavanje problema predložene su pedagoginji škole i ravnateljstvu škole

4. Plan akcije

u sljedećim će se mjesecima pristupiti uređenju prostora u podrumskim prostorijama škole

2. Nasilje u adolescentnim vezama

Tematsko područje projekta

Ljudska prava i demokratsko građanstvo

Cilj projekta

Educirati mlade kako bi prepoznali problem nasilja općenito, a posebno nasilja među mladima te ih sezibilizirati za problem. Sagledavanjem uzroka i posljedica vrste nasilja osvijestili bi potrebu u prepoznavanju nasilja u adolescentnim vezama s ciljem usvajanja znanja, vještina i pozitivnih vrijednosti, kako bi razvijali i održavali kvalitetne veze.

Škola

Šumarska i drvodjeljska škola, Vatrogasna cesta 5, 47000 Karlovac

Tel.: 047-609-599; 601-573; Faks: 047-611-175;

E-pošta: sum.skola-klc@ka.htnet.hr

Voditeljice projekta

Nevenka Bončić, dipl. politolog

Mirna Korkut, prof. pedagogije

Učenicima

Marta Ribić, Vanessa Špehar, Anamarija Vukošić, Božidar Hrvoj, Mirko Kajgana, Filip Grdiša

Naziv i opis dijelova projekta:

1. Prepoznavanje problema: Oblici nasilja
 - Prepoznati različite oblike nasilja s naglaskom na prepoznavanje nasilja među mladima
 - Sumirati različite rezultate istraživanja o nasilju među mladima u svijetu te ih usporediti s podacima dobivenim provedenom anketom u lokalnoj sredini
 - Skrenuti pozornost na tretiranje problema kroz medije
2. Postojeće politike: Što društvo čini?
 - Kako se institucije sustava bore s tom pojavom
 - Djelovanje nevladinih udruga i organizacija

- Postojeći programi edukacija koji se predlažu u školskom sustavu
- Prednosti i nedostaci postojećih politika

3. Odabrana politika: Pravo na život bez nasilja

- Provođenje preventivnih aktivnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama
- Prevladavanje stereotipima urođenih radnih uloga
- Jačanje samopoštovanja kao preduvjeta za borbu protiv nasilja
- Razvijanje vještina za uspostavljanje i održavanje kvalitetnih veza

4. Plan i akcije: Ostvariti kvalitetne adolescentske veze!!!

- Razraditi teme i načine rada s mladima, roditeljima i lokalnom zajednicom
- U sustav školovanja uključiti različite edukativne programe (radionice, tribine, parlaonice, tehnike razgovora s adolescentima o nasilju u vezama i sl.) u cilju prevencije problema nasilja među mladima
- Izradivanje međusobnog poštovanja, povjerenja, uvažavanja i podrške i razvijanje vještina zajedničkog donošenja odluka, a u cilju stvaranja obrasca za budući kvalitetan zajednički život dvoje ljudi

Nasilje u adolescentnim vezama ponekad je teško prepoznatljivo iz razloga što je uvjetovano opće prihvaćenim stereotipima, rodnim ulogama te modelima i normama ponašanja. Nažalost, u našem društvu, još je uvijek evidentan visoki stupanj tolerancije na nasilje koje se manifestira kroz “pravednu” raspodjelu moći između muškaraca i žena, te odricanje od vlastitih želja ženama, a u korist potreba i zahtjeva muškaraca. Istraživanja pokazuju da se nasilje u adolescentnim vezama češće javlja u sredinama u kojima su rodne uloge strogo određene i u kojima postoji veća tolerancija prema nasilju protiv žena, a i kazne za nasilnike nisu primjerene. Iako je problem sve prisutan i u RH evidentan je kroničan nedostatak istraživanja o nasilju u adolescentnim vezama te iz tog razloga vidimo važnost našeg projekta kao mali doprinos osvještavanju nacije.

Sloboda i osobna sigurnost pravo su svake osobe, stoga u uzajamnom odnosu dvoje ljudi upravo to mora biti zajamčeno i jednom i drugom. Prevencija nasilja u adolescentnim vezama podrazumijeva rodnu, spolnu i svakovrsnu ravnopravnost za što je potrebno, osim zakonske regulative, osvijestiti mlade ljude i ukazati na stereotipe kako bi se stvorili uvjete i za razvijanje kvalitetnih adolescentskih veza.

3. Zaštita privatnosti

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Potaći društvo i medije da više uvažavaju i čuvaju pravo osobe na privatnost

Škola

II. Gimnazija Osijek, K. Firingera 5, 31000 Osijek

Tel.: 031-207-157; Faks: 031-207-156; E-pošta: ss-osujek-504@skole.htnet.hr

Voditeljica projekta

Marijana Kušen, prof.

Učenici

Ena Adamović, Vlatka Balaš, Marina Šobota, Olja Ninčić, Iva Vrebac,

Tonja Korosteljev

Naziv i opis dijelova projekta

- Uočiti i definirati problem – putem anketa i drugih pomagala doći do sadržaja koji govore o toj problematici;
- Spoznati opravdanost (pravnu, etičku...) rješavanja tog problema – uvidjeti što se u medijima već poduzimalo i jesu li drugi i na koji način pokušali riješiti taj problem;
- Ustanoviti što se na tom planu može učiniti – prijedlog je usmjeren na poticanje mladih ljudi, ali i svih ostalih dobnih skupina da shvate važnost jednog od temeljnih prava čovjeka: prava na privatnost; kroz primjerenu edukaciju ponuditi kvalitetniji oblik življenja vlastite privatnosti;
- Evaluirati rezultate projekta – osvrn na sve postignuto

Sažetak projekta

Izabrali smo specifično područje, koje se postavlja problemski, za sve dobne skupine. Naša privatnost može zadržati svoju vrijednost samo ka je zaštićena i izolirana. S razvojem suvremene audio-vizualne i komunikacijske tehnologije povezane su i posljedice koje okrnjuju tradicionalnu privatnost života pojedine osobe. Vrlo brzo se šire sve vrste informacija, pozitivnog

i negativnog sadržaja. često nakon lansiranja zanimljive teme, ona ubrzo postaje top tema svih medija, prenosi se iz medija u medij, bez kritičkog preispitivanja njezine utemeljenosti i ne razmišljajući o tome koliko će se to reflektirati na odgovarajuće osobe i njihovu privatnost. Putem anketa doznali smo što o tome misle javne i privatne osobe različitih dobnih skupina. Projektom se želi naglasiti koliko je privatni život važan u životu svake osobe i koliko omogućuje da život pojedinaca bude ispunjen mirom i neometanom intimnošću.

4. Arhitektonske prepreke

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Ukloniti postojeće prepreke i prilagoditi ulaz za nesmetano kretanje osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti na zajedničkom ulazu u ljekarnu, FINA-u, knjižnicu i Radio Martin u Dugom Selu

Škola

Srednja škola Dugo Selo, Ferenačkova bb, Dugo Selo

Tel.: 01-2756-001, Faks: 01-2754-480; E-pošta: srednjadugoselo@yahoo.com

Voditeljica projekta

Mina Isić, prof.

Učenicima

Ivana Golub, Marija Marković, Marina Martić, Iva Sabolić, Tanja Protić

Sažetak projekta

Ivana Golub, Marija Marković, Marina Martić, Tanja Protić i Iva Sabolić, učenice drugog razreda opće gimnazije i drugog razreda ekonomskog usmjerenja Srednje škole Dugo Selo, čine grupu koja sudjeluje u "Projektu građanin", u okviru izvannastavnih aktivnosti, Problem kojim se bave jesu arhitektonske prepreke na zajedničkom ulazu u ljekarnu, FINA-u, knjižnicu i Radio Martin u Dugom Selu, koje onemogućavaju pristup osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Izrazito važan, ali potpuno neosviješten i zanemaren problem, učenice su prepoznale kao ozbiljno kršenje ljudskih prava i diskriminiranje osoba s invaliditetom i smanjenje pokretljivosti. Učenice su problem detaljno proučile te stupile u kontakt sa građanima, civilnim udrugama (Hrvatski savez udruga tjelesnih invalida, Crveni križ, Društvo invalida Dugo Selo) i organima gradske vlasti kako bi utvrdile što se poduzima za njegovo rješavanje, Cilj grupe nije samo teorijski raščlaniti i upoznati problem, već aktivno sudjelovati u njegovu rješavanju, tj. ukloniti postojeće prepreke i prilagoditi ulaz za nesmetano kretanje

osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Dobivanjem idejnog arhitektonskog rješenja za prilagodbu ulaza, zahvaljujući Arhitektonskom savjetovalištu u okviru Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida, učinjen je prvi korak. Sljedeći koraci uključuju osiguravanje novčanih sredstava i potrebnih dozvola za izvođenje radova te pronalaženje izvođača radova. Stoga, učenice planiraju osigurati potporu organa gradske vlasti, prvenstveno gradonačelnika Dugog Sela gospodina Borisa Mahača, kao i zainteresiranih građana i sponzora.

Učenice su svoj projekt prezentirale 26. svibnja 2006. godine u Srednjoj školi Dugo Selo. Zbog kvalitetne prezentacije projekta, velikog angažmana, ustrajnosti i odlučnosti da odabrani problem uistinu riješe, učenice šaljem na državno natjecanje.

5. Tjelesni odgoj – moja noćna mora

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

- potaknuti učenike na obogaćivanje znanja, razvijanje vrlina i sposobnosti za stvaranje okruženja u kojem se razvija demokratsko društvo
- osvijetliti i upozoriti na problem izostanka i neradog prisustvovanja jednog broja učenika satovima tjelesnog odgoja
- pronaći uzroke problema izostajanja i načine da se problemi prevladaju, na obostrano zadovoljstvo učenika i profesora

Škola

Privatna srednja ekonomska škola Inova s pravom javnosti

3. Vrbik 10, 10000 Zagreb

Tel.: 01-4662-893, 098-475-788; Faks: 01-4662-894;

E-pošta: inova@pses-inova.hr

Voditeljica projekta

Tatjana Pištelek, prof.

Učenici

Dajana Pejić, Antonia Halilović, Amela Hasanović, Tonina Gucić,

Andela Bašić, Vid Ferlež

Naziv i opis dijelova projekta:

- upoznavanje sa svrhom i ciljem projektne nastave i konkretnog projekta
- izbor teme – vezan uz svakodnevne probleme srednjoškolaca
- organizacija timova i razvijanje timskog rada i partnerske suradnje svih članova projekta
- razvoj plana akcije – početak izrade dokumentacije mape
- istraživački rad – posjeti knjižnicama, statističkom zavodu, intervjui..
- izrada portfolia – razvijanje kreativnosti, sustavnosti
- priprema prezentacije
- prezentacija projekta
- evaluacija rada na projektu i postignuća

Sažetak projekta

Projekt je upozorio i ukazao na vrlo aktualan problem izbjegavanja i neradog prisustvovanja jednog dijela učenika nastavi tjelesnog odgoja. Provedena istraživanja otkrila su uzroke problema – koji su mnogobrojni: strah od izvođenja pojedinih obveznih elemenata na nastavi tjelesnog odgoja, nelagoda razotkrivanja tijela, odnos profesora, neadekvatan prostor u kojem se odvija sat tjelesnog odgoja. Učenici su tijekom istraživanja mijenjali i rješenja i stavove o samoj problematici, ali bit problema je ostao – kako približiti nastavu tjelesnog odgoja učeničkoj dobi.

Predložena rješenja prihvatili su anketirani i nadamo se da će se ina drugim instancama složiti s našim načinom razmišljanja.

6. Očistimo okoliš

Tematsko područje projekta

Ekologija (pravo na zdrav okoliš)

Cilj projekta

Projekt je osmišljen u svrhu podizanja ekološke svijesti građana

škola

Srednja škola Obrovac, Obala hrvatskog časnika Senada Župana 17, Obrovac

Tel.: 023-689-058; 023-689-406, Faks: 023-689-852;

E-pošta: ss-obrovac-501@skole.htnet.hr

Voditelji projekta

Darko Tokić

Zdenka Sršen-Juričević

Učenici

Doris Laušić, Marija Prekpalaj, Ivan Žurić, Ivan Vrkić, Bernarda Klanac,

Maja Karamarko

Naziv i opis dijelova projekta

1. Uočavanje problema

Proveli smo anketu na razini škole koja je pokazala da većina učenika naše škole stavlja problem očuvanja i zaštite okoliša na prvo mjesto. Napravili smo još jednu anketu koju su učenici podijelili svojim roditeljima, kao interesnoj skupini na čiju svijest smo između ostalog i apelirali, koja je pokazala potrebu tih ljudi da javno progovore o nekim svojim viđenjima problema ovog kraja. (Rezultati ankete prikazani su u razrednom portfelju) potaknuti tim rezultatima, ali i ljepotom ovog jedinstvenog krajolika koji treba ostati tako lijep i za buduće generacije odlučili smo se za ovaj projekt kojeg smo nazvali jednostavnim imenom – očistimo okoliš.

2. Alternativne politike

Organizirali smo radionicu u kojoj je svatko od članova radne grupe dobio po jedan medij (novine, internet, Gradska knjižnica) iz kojega je trebalo prikupiti potrebne nam informacije. Također, smo kontaktirali Ministarstvo

zaštite okoliša, s obzirom na činjenicu da se područje rijeke Zrmanje nalazi pod Parkom prirode Velebit te pokušali dobiti informacije kome se obratiti u Zadarskoj županiji.

3. Plan djelovanja

Nakon što smo proučili Zakone o zaštiti zaštićenih dijelova prirode odlučili smo posjetiti mjerodavne u Zadarskoj županiji te im iznijeti naše mišljenje, kao stanovnika Obrovca i okolice, o sveukupnoj situaciji.

Posjetili smo javnu ustanovu za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije gdje nas je primila dipl. ing. biologije Morana Babajko.

Iznijeli smo neke od problema o kojima smo raspravljali kao što su: Tvornica Glinice, problem obrane od poplave, kanalizacijski sustav. Kroz razgovor sa stručnom osobom uvidjeli smo koliko je to kompleksan problem, i koliko treba napora i dobre volje pojedinaca da sve to funkcionira kako treba.

4. Rješenje problema

Naše rješenje ovog kompleksnog problema, koji ćemo vam pokušati prikazati kroz razredni portfelje i plakate, jest da svi zakoni i pametna slova na papiru ne vrijede ništa ako ne postoje osobe koje će to provoditi i pridržavati se toga u praksi.

Stoga smo odlučili djelovati onoliko koliko možemo i koliko nam mogućnosti dozvoljavaju. Organizirali smo čišćenje obala rijeke Zrmanje, u kojem su sudjelovali učenici projektne skupine koji su izradili letke i podijelili ih svojim sugrađanima, ali i ostali učenici naše škole.

Također, smo potražili pomoć od svih važnijih subjekata grada Obrovca, poduzetnik Đuro Župan, Crveni križ i ono što nas posebno čini ponosnim građani našeg grada, koji su

7. Elektronički otpad

Tematsko područje projekta

Ekologija

Cilj projekta

Educirati javnost i podignuti ekološku svijest građana o nepostojanju adekvatnog zakona o zbrinjavanju elektroničkog otpada.

Škola

Gimnazija i ekonomska škola Benedikta Kotruljevića, s pravom javnosti

Sveti Duh 129, 10000 Zagreb

Tel./faks: 01-3700-742

Voditeljica projekta

Sandra Marinić

Učenicima

Nataša Kratofil, Ivana Greblički, Ivana Sačerić, Tatjana Žegarac

Opis projekta

1. Objašnjenje problema

Svakodnevni razvoj tehnologije rezultira sve većim nakupljanjem elektroničkog rada. Tu spadaju računala, televizori, perilice, frižideri, radio uređaji, telefoni, akumulatori i svi drugi uređaji bazirani na elektroničku tehnologiju.

ELEKTRONIČKI RAD IMA PROBLEM ZBOG 2 STVARI:

– sadrži preko 1000 različitih tvari, među kojima su olovo, kadmij, živa...

– recikliranje je slabo izraženo

2. Mogućnost rješavanja problema

Educiranje gdje mogu odložiti el. Otpad, u dogovoru s Agencijom za zaštitu okoliša saznati tko u Hrvatskoj sudjeluje u recikliranju otpada, sudjelovati u povećanju reciklažnih dvorišta.

3. Predlaganje za rješavanje problema i plan akcije

Kontaktirati s odgovornim osobama u Ministarstvu zaštite okoliša, ukazati na ovaj problem i apelirati na promjene zakona o el. otpadu

8. Pisanje grafita na nedozvoljenim mjestima

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

Uočiti problem pisanja grafita na nedozvoljenim mjestima u gradu Daruvaru. U suradnji s predstavnicima javne politike pokrenuti akciju micanja grafita s nedopuštenih mjesta i osiguravanje prostora za kreativno izražavanje mladih putem grafita.

Škola

Gimnazija Daruvar, Ivana Gundulića 14

Tel.: 043-331-982; Faks: 043-335-318;

E-pošta: gimnazija-daruvar@skole.htnet.hr

Voditeljica projekta

Jela Kusaković, prof.

Učenici

Elena Ružička, Tanja Ježabek, Viktorija Grgić, Dino Purić, Tanja Herceg, Milica Zailac

Naziv i opis dijelova projekta

1. predlaganje tema za izradu projekta – učenici su olujom mozgova predložili niz različitih tema od kojih su tri uče u uži izbor (problem nedostatka nastavnih sredstava i pomagala u Gimnaziji; problem disco klub u Daruvaru; pisanje grafita na nedozvoljenim mjestima)
2. demokratskom procedurom odabran je prijedlog izrade projekta koji se odnosi na pisanje grafita na nedopuštenim mjestima u gradu Daruvaru
3. podjela u radne skupine i podjela zadataka – posjet biblioteci, školama, sudu, društvenim organizacijama i ustanovama zakona, državnoj upravi i radio postaji te pretraživanje interneta
4. izrada portfolia kojem je cilj predstaviti sve aktivnosti i nastojanja u rješavanju zadanog problema

Sažetak projekta (postignuća)

Učenici su se upoznali s fenomenom pisanja grafiti i njihovom društvenom ulogom. Naučili su razlikovati grafite kao pozitivni kulturološki i kreativni izričaj od napisa kojim je jedini cilj vandaliziranje gradskih pročelja i fasada. Timskim radom i zajedničkim nastojanjima u prikupljanju informacija i rješavanju problema učenici su uočili važnost suradnje, međusobne tolerancije i na taj način uočili su ako je aktivno sudjelovanje u zajednici jedini način ka promjenama na bolje i borbi za svoj glas. Mladi su na ovaj način pokazali spremnost djelovanja ne samo na teorijskoj nego i na praktičnoj razini te su naučili načine suradnje s predstavnicima lokalne politike.

Predstavljanje projekta

Tijekom lipnja, po završetku projekta, predstavljen je prosudbenoj komisiji na razini naše škole koju su sačinjavali: psihologinja, ravnatelj, predstavnici vijeća učenika i vijeća roditelja. U rujnu projekt će biti predstavljen cijelom nastavničkom vijeću Gimnazije Daruvar, Parlamentu mladih grada Daruvara te Gradskom vijeću

9. Nasilje u školi

Tematsko područje projekta

Projekt građanin

Cilj projekta

- prevencija nasilja u školi
- razvijanje kvalitetnijih načina rješavanja problema u školi

Škola

IV Gimnazija “Marko Marulić”, Zagrebačka 21 021 Split

Tel.: 021-344-484; Faks: 021-315-632; E-pošta: natalija.palcic@mail.inet.hr

Voditeljica projekta

Natalija Palčić

Učenici

Matko Marjanović, Marinero Rančić, Bruno Nizić, Željka Kordić,

Andrea Mikulandra, Maja Budimir

Sažetak projekta

Zaključili smo da nasilje među školskom populacijom danas postoji, no tek se odnedavno o tome glasno govori. Stoga smo i mi nastojali pridonijeti rješenjima ovog problema, te smo nastojali informirati i učenike i nastavnike kako prepoznati sukob koji vodi bilo kojoj vrsti nasilja i gdje potražiti pomoć. Proveli smo više akcija u našoj školi koje namjeravamo i nastaviti.

10. Suzbijanje trgovanja ljudima

Tematsko područje projekta

Trgovanje ljudima i mehanizmi sprječavanja trgovanja ljudima

Cilj projekta

Upoznati, informirati i senzibilizirati učenike o problemu trgovanja ljudima, te potaknuti podizanje javne svijesti o suzbijanju trgovanja ljudima, kao jednim od najeklatantnijih primjera među mladom populacijom.

Škola

Upravna i birotehnička škola, Varšavska 17, Zagreb

Tel./faks: 01-4830-774

Voditeljica projekta

udica Vukmirović, prof.

Učenici

Ana Turčin, Marija Forgač, Dijana Matoš, Ivana Sirovec, Maja Heric, Andreja Leljak

Naziv projekta

Suzbijanje trgovanja ljudima

Tematsko područje

Ljudska prava i demokratsko građanstvo

Cilj projekta

Osvijestiti i senzibilizirati mlade za temu trgovanja ljudima, i ukazati na opasnosti, te na taj način izbjeći moguće neželjene posljedice.

Opis projekta

Grupa izbornog programa ljudskih prava pozvana je na Regionalnu konferenciju o pedofiliji. Ona je značila svojevrsan uvod u odabir teme za projekt. Tu smo se susreli sa čitavim nizom stručnjaka koji su na potaknuli na dodatne diskusije i istraživanje na temu trgovanja ljudima

- a) pojam i razlozi trgovanja
- b) oblici trgovanja

U suradnji sa Međunarodnom organizacijom za migracije organizirali smo tribinu pod nazivom “Nije na prodaju?”. Nakon toga smo pogledali film “Ljilja forever” koji nikoga nije ostavio ravnodušnim. Na temelju filma osmislili smo predstavu kojom smo mladima željeli ukazati na problem trgovanja ljudima. Predstavom i samim projektom želimo znanje i informacije koje smo stekli iz medija, tiska, Zakona, Konvencija prenijeti naročito na mlade ljude, jer u svakom trenutku svatko može postati potencijalna žrtva trgovanja ljudima. Osim što je to kriminalni oblik zarade, dolazi i do prosjačenja, prodaje ljudskih organa, seksualnog iskorištavanja, pedofilije, prostitucije i dječje pornografije. Trgovanje ljudima posebno pogoduje siromaštvo, preseljenje u novu sredinu, nezaposlenost, alkoholizam, smrt roditelja, razorena obitelj, roditeljska nebriga...

Svatko iz grupe izbornog predmeta “Ljudska prava” izabrao je lik s kojim se najviše može poistovjetiti. Nakon višesatnih vježbi svoju predstavu prezentirali smo nadajući se da će se naš trud isplatiti i da će pomoći rješavanju tog problema. Tim problemom bavi se policija, vladine organizacije, ministarstvo vanjskih poslova, ministarstvo pravosuđa, državno odvjetništvo, ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, međunarodne udruge i institucije.

Problem suzbijanja trgovanja ljudima vrlo je složen i iz tog razloga se borci protiv trgovanja ljudima susreću s mnogim teškoćama. Trgovci ljudima najčešće su povezani u visoke kriminalne skupine. S obzirom na to njihove metode često uključuju primjenu nasilja i prijetnje upućene žrtvama i eventualnim svjedocima u istražnom ili sudskom postupku. Djelovanje političkog, istražnog i sudskog sustava protiv trgovanja ljudima otežano je zbog toga jer se ta krivična dijela različito tretiraju u raznim zemljama. Stručne službe koje su odgovorne za primjenu Zakona jesu: policija, granična kontrola, imigracijske službe, državno odvjetništvo, sudstvo, zaposlenici u diplomatsko konzulatnim predstavništvima, putne i turističke agencije, prijevozne kompanije. Osnovno je uhvatiti trgovce i podići tužbu protiv njih, ali ne na način koji je na štetu žrtava.

Mi kao grupa mladih smo odlučili dati svoj doprinos rješenju ovog problema na način da preduhitrimo mogućnost da netko od nas postane

žrtvom trgovanja ljudima, da osvijestimo probleme vezane uz tu pojavu. Došli smo do zaključka, zajedno s profesoricom i predstavnicima udruga da niz faktora pogoduje mogućnosti da mladi ljudi postanu žrtve (mladost, lakovjernost, naivnost). Ukazujući na te probleme kroz niz aktivnosti dali smo doprinos i smatramo da je prevencija važnija od “gašenja požara”, jer kad mlada osoba postane žrtvom preostaje samo sudski proces, ali to neće mladu traumatiziranu osobu lišiti problema. Odabir naših mjera za sprječavanje je upravo prevencija kroz edukaciju o svim aspektima problema trgovanja ljudima. Izradili smo CD-e u PowerPoint prezentaciji vezani za problem i glumačku predstavu. Nastojat ćemo ovim našim projektom širiti znanje cijelom zemljom unutar populacije mladih kroz video prezentacije i glumačke skečeve.

Propozicije za sudjelovanje u smotri projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo

Organizatori Smotre projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo su Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Agencija za odgoj i obrazovanje.

Kontakt osobe

Predškolski odgoj i obrazovanje

Andreja Silić (andreja.silic@zss.hr)

Osnovna škola (I. – IV. razred)

Đurđa Kulušić (djurdja.kulusic@zss.hr)

Osnovna škola (V. – VIII. razred)

Jasna Tomić, prof. (jasna.tomic@zss.hr)

Srednja škola

Nataša Vulić, prof. (natasa.vulic@zss.hr)

Opće upute

Nevenka Lončarić Jelačić, prof. (nevenka.loncaric-jelacic@zss.hr)

U smotri mogu sudjelovati

- odgojitelji predškolskog odgoja;
- učenici razredne nastave osnovnih škola;
- učenici predmetne nastave osnovnih škola;
- učenici srednjih škola.

U Smotri mogu sudjelovati projekti iz sljedećih tematskih područja

- ljudska prava i demokratsko građanstvo;
- europske integracije;
- projekt građanin;
- kulturološko područje.

Programske teme

1. Predškolski odgoj

- osobna prava i prava drugih;
- pravo na zdravu okolinu;
- ponos i čuvanje baštine.

2. Razredna nastava (IV. r.)

- zaštita voda u zavičaju;
- gospodarstvo u zavičaju;
- zaštita okoliša;
- moj zavičaj – dio Republike Hrvatske;
- povijesne i kulturne znamenitosti pojedinih zavičajnih regija;
- jezične / dijalektalne osobitosti razvičajnih regija;
- umijeće komuniciranja.

3. Osnovna škola (VII. i VIII. r.) i srednje škole

- ljudska prava i demokratsko građanstvo;
- europske integracije;
- projekt građanin;
- kulturološko područje.

Svaki projekt djece u dječjim vrtićima, učenica/učenika IV., VII., i VIII . razreda osnovne škole te učenica/učenika srednjih škola mora imati sljedeće sastavnice

I. Opći podaci

- ime i prezime voditelja projekta;
- naziv dječjeg vrtića/škole, adresa, telefon, faks, e-pošta;
- podaci o djeci u dječjim vrtićima te učenicama/učenicima.

II. Opis projekta

- naziv projekta;
- tematsko područje projekta;
- temeljni cilj projekta te naziv i opis pojedinih dionica projekta (prema metodičkim odrednicama za provedbu projekata te prema osobitostima za svaku dob);
- sažetak postignuća projekta.

Opis provedbe projekata

Predškolski odgoj i obrazovanje

Proces odgoja i obrazovanja za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja ostvaruje se na tri razine:

- Cjelokupno ozračje u kojem dijete živi u obitelji i vrtiću (prostor, ritam života, materijalno okruženje odnosi i interakcije s drugima)
- Svakodnevne životne situacije (zadovoljavanje osnovnih potreba i dr.)
- Planirani poticaji za raznovrsne igre i planirana zbivanja u odgojnoj skupini i vrtiću te okruženju.

U izboru tematike projekta valja polaziti od potreba i mogućnosti djece i uvažavati načela i metode integriranog razvojnog kurikuluma. Projekt treba imati elemente akcijskog istraživanja.

1. Izbor teme koja je relevantna za život djeteta

Izbor teme se mora temeljiti na intrinzičnoj motivaciji djeteta. Polazište je u nekom, za djecu važnom životnom problemu i interesu koji je svojstven njihovim razvojnim osobinama. Teme iz područja predškolskog odgoja i obrazovanja integriraju četiri grupe prava: pravo na preživljavanje, pravo na razvojne poticaje, pravo na sudjelovanje i zaštitna prava;

2. Razvoj projekta

A) STVARANJE MATERIJALNOG I INTERAKCIJSKOG OKRUŽJA

Osiguranje poticajne materijalne sredine i što raznovrsnijih izvora znanja. Osigurati timski pristup i partnersku suradnju svih sudionika projekta: u odgojnoj skupini, unutar vrtića, s roditeljima djece i s lokalnom zajednicom.

B) AKTIVNA UKLJUČENOST DJETETA – UČENJE ČINJENJEM, INFORMACIJE IZ PRVE RUKE

Rad na projektu odvija se u kontekstu koji potiče djecu na pregovaranje, suradnju, preuzimanje odgovornosti za traženje odgovora, provjeravanje

svojih otkrića i traženje vlastitih pristupa rješavanju problema. Iskustva koja djeca stječu tijekom projekta moraju biti relevantna za njegov život.

C) KREATIVNO IZRAŽAVANJE I KONSTRUKTIVNO PONAŠANJE

Način ponašanja djece u igri i produkti dječjeg stvaranja (govornog, likovnog, glazbenog i praktičnog) sredstvo su motiviranja za dalja istraživanja, ali i mjerilo rasta i razvoja djeteta te postignuća vezanih za temu projekta.

3. Evaluacija procesa i postignuća

Procjenjuje se praktična primjena novih znanja i vještina djece. Procjenu vrši odgojitelj, odnosno tim koji radi na projektu, na temelju promatranja dječje igre i stvaranja.

Tijek rada na provedbi projekta učenika osnovnih i srednjih škola

Projektna nastava ostvaruje se kroz najmanje sedam koraka zbog toga da se očuva demokratska procedura rješavanja problema, ali i svi procesni dijelovi projekta. Takvo učenje namijenjeno je učenicima razredne nastave i predmetne nastave osnovnih škola i učenicima srednjih škola. Za ostvarenje projekta potrebno je najmanje 15 školskih sati.

Svaki sat planira se tako da **uključuje interdisciplinarni pristup u oblikovanju sata** kao što su: čitanje, diskusija, pisanje, analiza grafova, rješavanje problema u malim skupinama, socijalno učenje, tehnike suradničkog učenja, igru uloga, proučavanje zakona i Ustava RH, pisanje dopisa, molbi, kontaktiranje s osobama iz javnog života i predstavnicima vlasti, javni nastup itd.

Takvim učenjem stječe se društvena osposobljenost: znanja, vještine i stavovi koji su neophodni za **cjeloživotno učenje**.

Učenici u suradnji s roditeljima i učiteljima izabiru problem, sustavno ga istražuju, dokumentiraju i oblikuju plan rješavanja problema. U ostvarivanju projekta uspostavlja se suradnja s roditeljima, stručnjacima, predstavnicima vlasti, medija, ljudima iz lokalne zajednice u čiju nadležnost spada rješavanje problema. Da bi se došlo do odgovarajućeg izbora i rješenja problema u nastavnom procesu planiraju se sljedeće dionice.

1. Izbor problema

Prepoznavanje problema u svojoj sredini kroz osobno iskustvo, razgovor s roditeljima, rođacima, prijateljima, učiteljima. Raspravljanje i selekcioniranje problema kojim će se razred ili skupina baviti većinskim brojem glasova razreda.

2. Istraživanje problema

Proučavanje zakona i propisa koji se odnose na problem. Upoznavanje ustavnih odredbi iz područja rješavanja problema. Praćenje tiska i ostalih medija. Korištenje biblioteka i čitaonica, udžbeničke literature, prikupljanje informacija elektronskom poštom, slaganje dokumentacijskih mapa.

3. Oblikovanje mogućih rješenja problema

Dijeljenje projektne skupine u četiri manje skupine. Svaka skupina raspravlja i oblikuje najbolji način rješavanja problema. Utvrđuju se načini, pristupi, postupci, identificiraju se lokalni nositelji vlasti u čije područje rada spada problem i koji mogu pomoći u rješavanju problema.

4. Izbor najboljeg pristupa rješenju problema

Glasnogovornik svake skupine pred cijelim razredom obrazlaže pristup skupine rješavanju problema. Cijeli razred raspravlja o jakim i slabim stranama ponudenog rješenja. Na kraju razred izabire najuspješnije rješenje među ponudenima.

5. Razvoj plana akcije

Projektna skupina razvija plan akcije, odnosno planiranje aktivnosti koje će se poduzeti kako bi se proveo plan i došlo do rješenja problema. Projektna skupina izrađuje dokumentacijsku mapu rješavanja problema.

6. Predstavljanje plana akcije široj zajednici

S planom akcije upoznaju se ostali učenici, roditelji, razrednici, predstavnici lokalne zajednice. Tako se stvara pozitivno ozračje za prihvatanje ponudenog rješenja problema. Može se provesti interna prezentacija rješavanja problema u školi pred nastavnicima, učenicima, na roditeljskom sastanku i sl. Bit je u tome da učenici učvršćuju svoje vještine argumentacije, javnog nastupanja, razvijaju svoje stavove, upoznaju u očima drugih svoju osobnost.

7. Javno predstavljanje ponuđenog rješenja problema.

Ponuđeno rješenje problema može se prezentirati široj skupini učenika u školi, na razini sedmih ili osmih razreda određene škole, na razini cijele škole itd.

Za prezentiranje izvan škole potrebno je pomoći učenicima tako da voditelj projekta unaprijed dogovori odlazak predstavnicima lokalnih vlasti koji su nadležni za rješavanje problema. Može se uputiti obavijesti medijima o mjestu i vremenu susreta s predstavnicima lokalnih vlasti.

Za javnu prezentaciju potrebno je pripremiti usmeno obrazlaganje rješenja problema te pismeno dokumentiranje ponuđenog rješenja izradom razrednog portfolija, mapama, plakatima i drugim prikladnim oblicima. Na portfolijo se stavljaju samo najreprezentativniji dokumenti (fotografije, isjecci iz novina, članci zakona, tekstualni zapisi učenika itd.) prikupljeni i nastali u pojedinim koracima rješavanja problema.

Ukoliko se projektna nastava dobro planira i vodi učenike k rješenju problema, ukoliko im se omogući kvalitetna procedura u kojoj mogu doći do izražaja sve njihove sposobnosti, stječu mogućnost da u tijeku rješavanja problema koriste sva svoja znanja koja su stekli iz drugih predmeta – povijesti, hrvatskog, stranog jezika, zemljopisa, matematike i tako dalje. U pravilu dožive uspjeh u javnosti sa svojim rješenjem problema jer nadležna tijela najčešće ostanu bez argumenata odbijanja i neprihvatanja budući da su učenici unaprijed sve dobro osmislili i pripremili odgovore na moguća odbijanja i odlaganja i to ne samo verbalno već i dokumentarno u obliku dokumentacijske mape a također su dobro izučili sve odgovarajuće propise. To mogu biti prijedlozi da se postavi semafor na prometnici kojom prelaze do škole radi njihove sigurnosti i zaštite, da se uskladi red vožnje javnog prijevoza ako su đaci putnici da ne moraju dugo čekati na prijevoz, postavljanje kontejnera da se ne zagađuje okoliš škole, uređenje igrališta i td. Važno je istaknuti da oni ne iniciraju rješavanje problema već dolaze s gotovim prijedlogom izvedbe. Doživljaj uspjeha u ovom području prenosi se na bolje učenje u drugim predmetima (doživljeni uspjeh je izvor motivacije), smanjuje se destruktivan odnos prema sebi i prema školi, iščezava osjećaj bespomoćnosti, destruktivnu, buntovničku i kaotičnu energiju mladih kroz

ovakvo smisleno i svrhovito praktično učenje pretvaramo u pozitivnu, konstruktivnu snagu. A to je ono što želimo pružiti mladima i preko sudjelovanja u ovoj smotri.

Voditelji projekta

Projekt vodi/e samo oni voditelji koji su prošli stručnu edukaciju za primjenu Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava, za aktivne metode učenja i poučavanja i projektnu nastavu iz demokratskog građanstva.

Selekcija projekata

Izbor najkvalitetnijih projekata vrši Državno povjerenstvo te o rezultatima izbora obaviješćuje voditelje projekata. Izbor se vrši prema sljedećim okvirnim kriterijima:

- izbor teme i postupak provedbe treba biti u skladu s uputama;
- projekt treba imati obilježja integriranog razvojnog kurikuluma i uvažavati zadaće i načela odgoja i obrazovanja za demokratsko građanstvo i ljudska prava;
- u prikazu se daje proces provedbe projekta i postignuća vidljivih u promjenama okružja i ponašanju djece i odraslih;
- u provedbi i prikazu postignuća treba koristiti kreativne načine izražavanja djece i odraslih.

Osposobljenost koju stječu učenici radeći na projektima iz područja demokratskog građanstva

Odgoj za demokraciju i ljudska prava su vrlo bitna i osjetljiva sastavnica politike europskih i međunarodnih integracijskih procesa. Stoga je prisutnost takvog odgoja u odgojno-obrazovnom sustavu neminovna. U Republici Hrvatskoj Vlada je 1999. godine donijela Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo i uputila ga u sve škole i predškolske ustanove. Od tada se provodi redovito stručno usavršavanje nastavnika za njegovu primjenu.

Projektna nastava koja se organizira radi ostvarivanja “socijalizirajućih sadržaja” (Hrvatski nacionalni obrazovni standard) ostvaruje se prema određenoj proceduri i redosljedu aktivnosti i jedan je od načina primjene spomenutog programa.

Ukoliko se projektna nastava dobro planira i vodi učenike k rješenju problema, ukoliko im se omogući kvalitetna procedura u kojoj mogu doći do izražaja sve njihove sposobnosti, stječu mogućnost da u tijeku otkrivanja, istraživanja i oblikovanja prijedloga izvedbe rješenja problema koriste sva svoja znanja koja su stekli iz drugih predmeta – povijesti, hrvatskog, stranog jezika, zemljopisa, matematike i drugih.

U pravilu dožive uspjeh u javnosti sa svojim rješenjem problema, jer su njihovi prijedlozi realni i ostvarivi, dobro proučeni i dokumentirani sa sadržajne i zakonske strane i nadležna tijela najčešće ostanu bez argumenata odbijanja, te poduzimaju mjere za ostvarenje obrazloženog i dokumentiranog prijedloga izvedbe. (To mogu biti prijedlozi da se postavi semafor na prometnici kojom učenici prelaze do škole radi njihove sigurnosti i zaštite, da se uskladi red vožnje javnog prijevoza ako su daci putnici da ne moraju dugo čekati na prijevoz, postavljanje kontejnera da se ne zagađuje okoliš škole, uređenje igrališta, zaštita kulturne baštine i dr.)

Učenici se osposobljavaju da budu konstruktivni građani zauzeti za izgradnju boljeg društva, a ne bespomoćni kritizeri koji svojim tihim otporom unište svaki razvojni projekt. Doživljaj uspjeha u ovom području prenosi se na bolje učenje u drugim predmetima jer je doživljeni uspjeh izvor motivacije.

Projektna nastava uključuje sve metode aktivne uključenosti učenika u nastavni proces:

- istraživanje,
- rješavanje problema,
- timski rad,
- suradničko učenje,
- dokumentarni pristup
- rasprava
- kratak i argumentiran govor
- javni nastup
- komunikacijske vještine i dr.

Upute za suce/procjenitelje

Ova je/smotra prikaz postignuća predškolske djece i učenika iz cijele Hrvatske u području odgoja za ljudska prava i demokratsko građanstvo.

U predškolskom odgoju i u razrednoj nastavi održava se samo smotra projekata, a u višim razredima osnovne škole i u srednjoj školi održava se natjecanje.

U projektnoj nastavi razredi/skupine su, u suradnji s roditeljima i svojim nastavnicima pošli od prepoznavanja nekog važnog problema u njihovoj sredini. Nakon prepoznavanja problema, cijeli razred je podijeljen u istraživačke timove radi prikupljanja podataka u knjižnicama, tiskovinama, na radiju i televiziji, od profesora i znanstvenika, odvjetnika i sudaca, udruga, interesnih skupina, ureda za zakonodavstvo i upravnih službi.

Portfelj - izložbeni dio portfelja i mapa s dokumentacijom

Razred je zatim sačinio portfelj na temelju prethodnog istraživanja. Učenici su se podijelili u četiri skupine, od kojih je svaka bila odgovorna za jedan od četiri dijela portfelja.

ZADATAK PRVE SKUPINE

Objasniti problem koji je razred izabrao – zašto je važan i zašto bi se zakonodavne ili izvršne vlasti njime trebale pozabaviti.

ZADATAK DRUGE SKUPINE

Ocjeniti alternativne prijedloge koji su bili predloženi radi rješavanja problema.

ZADATAK TREĆE SKUPINE

Zacrutati i obrazložiti pristup/javnu politiku kojom će se problem rješavati.

ZADATAK ČETVORTE SKUPINE

Zacrutati plan djelovanja kako bi se nadležna tijela vlasti privoljela na

prihvatanje predloženog rješenja problema.

Portfelj se sastoji od dvije komponente – izložbene i dokumentacijske.

Izložbena komponenta

Cijeli izložbeni dio se sastoji od četiri postera-ploče veličine 100 x 80 cm. Rad svake od četiri skupine izlaže se na jednoj od ploča.

Dokumentacijska komponenta

Ova komponenta treba sadržavati materijale koji na najbolji način dokumentiraju istraživanje koje je skupina provela. Materijali sve četiri skupine trebaju biti sastavni dio mape debljine 4-5 cm. Mora postojati sadržaj za svaki od četiri dijela. Osim toga, mora postojati peti dio mape koji sadrži učeničku evaluaciju i osvrt na stečeno iskustvo. Cijela skupina je odgovoran za taj dio mape.

Postupak smotre

Portfelj

Portfelj se sastoji od dva osnovna dijela - **izložbenog i dokumentacijskog**.

Izložbeni dio se sastoji od:

četiri (4) panel ploče ili ploče od pjenastog materijala ili sličnog, s time da je svaka ploča veličine 100 x 80 cm i ne smije biti veća; svaka od četiri skupine u razredu dobiva jednu ploču na kojoj izlaže svoje radove; svaka ploča mora sadržavati

- a) pismeni sažetak propisanih tema za tu skupinu
- b) crteže izvore iz kojih su učenici pribavili informacije

Dokumentacijski dio se sastoji od:

Pet (5) dijelova koji su stavljeni u mapu. Svaki dio mora biti odvojen posebnom stranicom u boji za odvajanje. Sastoji se od općeg i posebnog sadržaja za svaki dio, od kopije najvažnijih informacija koje je projektna skupina pribavila za svaki dio, a koje najbolje bilježe i svjedoče o njihovom istraživanju. Peti dio mape sadrži ocjene i osvrt projektne skupine na stečenu iskustvo.

Usmeno predavljanje i obrana projekta

Usmena predavljanja i obrana održavaju se pred sudskim vijećem odraslih. Usmeno predavljanje portfelja se može održati i pred drugim razredima, roditeljima ili drugim skupinama predstavnika zajednice, kao što su Zajednica doma i škole i razne druge udruge i organizacije. Ta će aktivnost učenicima biti dragocjeno iskustvo u predavljanju njihovih ideja drugima i uvjeravanju slušateljstva o stavovima glede nekog vitalnog problema javne politike.

- Na natjecanju/smotri sudjeluju četiri učenika. Svaki učenik prestavlja jedan dio portfelja.
- Svaki učenik treba pripremiti izlaganje u trajanu od četiri minute. Nakon toga, učenici četiri minute odgovaraju na pitanja sudaca. “Mjeritelj vremena” upozorava učenike i suce kad im preostane samo jedna minuta.
- Za vrijeme usmenog predavljanja, učenici se mogu u bilo koje vrijeme poslužiti izložbenim dijelom portfelja.

Mjeritelji vremena

Svakoј obrani mora biti prisutna osoba koja je “mjeritelj vremena”. To ne smije biti jedan od sudaca. Mjeritelj vremena se mora čvrsto držati okvira od po dvadeset minuta po svakom projektu: četiri minute za usmeno predavljanje dijela portfelja i četiri minute za odgovaranje na pitanja. Mjeritelji vremena tiho upozoravaju skupine tako što podižu karticu na kojoj piše da je preostala jedna minuta za usmeno izlaganje te tiho obavještavaju suce kada im preostane samo jedna minuta za pitanja. Kada vrijeme istekne, mjeritelj vremena zaustavlja sve sudionike riječju “vrijeme!”.

Nužno je voditi računa o vremenu. Suci mogu, međutim, dati dodatno vrijeme u slučaju kada neka situacija značajno skрати vrijeme odgovaranja na postavljena pitanja. Na primjer, ako sudac potroši pretjerano puno vremena za postavljanje pitanja, dodatno vrijeme se može dati učenicima kako bi na njih odgovorili.

Odabir sudaca

Sljedeće informacije mogu biti od pomoći pri odabiranju sudaca/procjenitelja za natjecanje.

Za svakih pet projekata trebalo bi postojati vijeće od tri suca/procjenitelja.

- Sudsko vijeće bi morali sačinjavati pojedinci koji su upućeni u politički postupak i znaju kako on funkcionira, koji poznaju probleme trenutačne javne politike i građanskog odgoja te povezanosti s građanskim sudjelovanjem.
- Suci bi trebali biti i poznati i dobro obaviješteni građani iz javnog i privatnog sektora. To mogu biti: Nastavnici društvenih predmeta, izabrani i imenovani javni djelatnici, novinari, odvjetnici, suci, osoblje zaduženo za provedbu zakona, sveučilišni profesori političkih znanosti, prava i drugi.

Materijali

Svatomu sucu mora biti osiguran odgovarajući broj primjeraka sljedećih materijala:

- Upute za suce/procjenitelje
- Obrazac za vrednovanje usmenog predavljanja i obrane projekta te portfelja i dokumentacijske mape

Suđenje.

Održati kratak sastanak sa sucima i pažljivo ponoviti cjelokupne ciljeve smotre. Naglasiti da suci trebaju učenicima dati pozitivnu povratnu informaciju i ponuditi im sugestije o tome kako mogu poboljšati svoj portfelj i njegovo usmeno predavljanje.

Pokupiti od sudaca obrasce za vrednovanje na kraju smotre. Provjeriti jesu li svi obrasci te jesu li čitljivi i potpuni.

Sastaviti tim od dvoje-troje ljudi za vrednovanje rezultata obrane projekata.

Nakon natjecanja

Izvijestiti sve sudionike o rezultatima natjecanja.

Uručiti potpisane pohvale i zahvale učenicima, učiteljima, sucima/procjeniteljima, članovima Državnog povjerenstva za Smotru.

Ako je moguće, organizirati da ugledni predstavnik uruči pohvale/projektnim skupinama.

1. Značaj

Kriteriji za vrednovanje predstavljanja i obrane projekta

Je li skupina izabrala najvažnije informacije za ukazivanje na značaj problema i mogućnost njegova rješenja?

2. Razumijevanje

Jesu li izlagatelji pokazali razumijevanje prirode i opsega problema s obzirom na alternativne pristupe rješenja problema koje su prepoznali? Jesu li pokazali razumijevanje svojeg plana djelovanja?

3. Obrana stajališta

Je li skupina na odgovarajući način predstavila svoje stajalište? Jesu li učenici branili svoja stajališta na odgovarajući način prilikom odgovaranja na postavljena pitanja?

4. Točnost u odgovaranju

Jesu li odgovori na pitanja sudaca bili uspješni?

5. Suradnja unutar skupine/timski rad

Jesu li se izlagatelji držali onog dijela rješenja problema za koji su bili odgovorni? Jesu li se nadopunjavali uvažavajući pritom mišljenja ostalih?

Kriteriji za vrednovanje predstavljanja i obrane projekta

1. Uvjerljivost

Je li izlaganje u cjelini uvjerljivo ukazalo da je izabrani problem važan?

1. Praktičnost i usklađenost

Je li predloženi pristup za dobivanje potpore ostvarljiv? Jesu li uzeta u obzir stvarna ograničenja? Je li odnos između izlaganja sva četiri učenika bio jasan? Je li se svako izlaganje nadovezivalo na ono prethodno ili prethodna?

2. Obrana stajališta

U kojoj su mjeri učenici uspjeli dokazati da je njihov plan djelovanja razuman? U kojoj su mjeri uspjeli dokazati da mogu osigurati potporu i

prevladati otpor u zajednici i kod izvršne i zakonodavne vlasti u odnosu na njihov plan djelovanja?

3. Točnost u odgovaranju

U kojoj su mjeri odgovori učenika bili točni u odnosu na pitanja?

4. Suradnja

Jesu li izlaganja učenika pokazala da su razgovarali o postignutom i naučili surađivati radeći na projektu?

U ocjenjivanju predstavljanja i obrane rješenja problema i pratećeg portfelja treba uzeti u obzir cjelokupnu učinkovitost izlaganja, kao i kreativnost i originalnost.

Koristi se sljedeća skala procjene

Izvršno

Vrlo uspješno

Uspješno

Zadovoljavajuće

Obrasci za vrednovanje predstavljanja i obrane projekta

Obrazac za vrednovanje predstavljanja i obrane projekta

Projekt: _____

Škola: _____

Predstavljanje i obrana bilješke

1. Uvjerljivost obrane stajališta U kojoj mjeri je predstavljanje u cjelini uspjelo uvjeriti slušatelje da je projekt koji je skupina predložila važan?	
2. Praktičnost U kojoj mjeri je predloženo rješenje ostvarljivo? U kojoj mjeri su pristupi za dobivanje potpore ostvarljivi? U kojoj mjeri predloženi pristupi za dobivanje potpore uvažavaju stvarna ograničenja?	
3. Usklađenost U kojoj mjeri je odnos između svakog od četiri izlaganja portfelja bio jasan? Je li svako izlaganje bilo utemeljeno na prethodnom i proširivalo ga?	
4. Stečeno znanje i iskustvo U kojoj mjeri je predstavljanje projekta pokazalo da su se učenici pažljivo osvrnuli na stečeno znanje i iskustvo? U kojoj mjeri je usmeno predstavljanje projekta pokazalo da su učenici naučili surađivati radeći na projektu?	

Ukupna procjena obrane projekta

a) Izvrsno, b) Vrlo uspješno, c) Uspješno, d) Zadovoljavajuće

Komentar: _____

Jake strane obrane projekta: _____

Ima li slabih strana? Vaše preporuke za poboljšanje: _____

Obrazac za vrednovanje predstavljanja i obrane projekta

Projekt: _____

Škola: _____

Bilješke

1. Uvjerljivost

Dokumentacija uvjerava da

- Je problem važan
- Predloženim pristupom rješava se problem
- Predloženi projekt je ustavan
- Projekt može dobiti javnu potporu

2. Praktičnost

- Predložen projekt je ostvariv
- Pristupi za dobivanje potpore su ostvarivi
- Prepoznata su i uzeta u obzir stvarna ograničenja

4. Usklađenost

Dijelovi portfelja

- Su međusobno povezani
- Izbjegnuta su ponavljanja

5. Osvrt

- Omogućava osvrt
- Omogućava učenje

Ukupna procjena obrane projekta

a) Izvrsno, b) Vrlo uspješno, c) Uspješno, d) Zadovoljavajuće

Komentar: _____

Jake strane obrane projekta: _____

Ima li slabih strana? Vaše preporuke za poboljšanje: _____

SUDAC: _____ DATUM: _____

Primjer stručnog usavršavanja učitelja za projektnu nastavu iz demokratskog građanstva

Stručni skup održan 8. i 9. ožujka 2006. god. u Tuheljskim Toplicama bio je namijenjen učiteljima razredne i predmetne nastave osnovnih škola. Cilj skupa bio je nastaviti osposobljavanje učitelja i potaknuti ih na provođenje projektne nastave iz demokratskog građanstva.

Voditeljice skupa bile su gđa. Nevenka Lončarić Jelačić, voditeljica Centra i gđa. Jasna Tomić viša savjetnica održan je seminar za učitelje razredne i predmetne nastave osnovnih škola.

Nakon plenarnog izlaganja gđe N. L. Jelačić na temu “Odgoj za demokratsko građanstvo i stjecanje kompetencija za cjeloživotno učenje” uslijedili su primjeri dobre prakse:

Učenici su predstavili svoje projekte:

OŠ Lijepa Naša, Tuhelj, s projektom “Uljepšajmo okoliš škole”

OŠ Frana Krste Frankopana, Osijek, s projektom “Zdrava prehrana u školskim kuhinjama”

OŠ Marina Getaldića, Dubrovnik, s projektom “Uspjeh natopljen suzama”

Gđa. **Višnja Biti** moderirala je interaktivni susret učenika, nastavnika i savjetnika. Svi su davali osvrt na svoja iskustva s različitih stajališta i uloga koje su imali u ostvarivanju projektne nastave iz demokratskog građanstva i sa prošlogodišnje Smotre projekata (2005.).

To je bilo vrlo uzbudljivo i poučno iskustvo za sve sudionike. Zaključili smo da bi se ovakav oblik rada kojeg smo razvili na ovom seminaru trebao češće koristiti jer je vrlo poticajan za sve sudionike, budući da su svi sudionici istog procesa bili u mogućnosti utvrditi kakav je taj process bio za svakog od njih ponaosob i izvući njegove zajedničke značajke. Svatko od nas otišao je sa stručnoga skupa sa cjelovitim znanjem.

U nastavku seminara uslijedio je rad u radionicama čije su voditeljice bile Jasna Tomić i Nevenka Lončarić Jelačić.

Učitelji su radili na konkretnim projektima koje su izabrali prema utvrđenoj proceduri za izbor problema. Seminar je bio opremljen računalima, literaturom, propisima, novinskim člancima. Na kraju seminara učitelji su prezentirali pred predstavnicima vlasti prijedloge rješenja problema kojeg su istraživali.

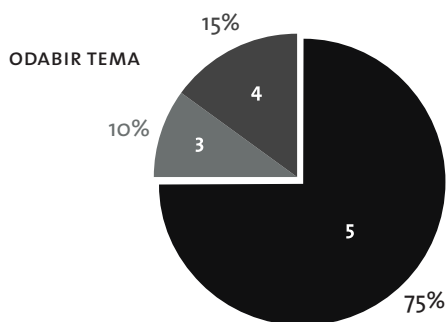
U nastavku su rezultati evaluacije cjelokupnog stručnog skupa i plenarno izlaganje.

Vidljivo je da su sudionici ocijenili izlaganja i svoje praktično učenje korisnima, ali su najviše ocjene dali učenicima za prikaz i obranu njihovih projekata.

Evaluacija

Jesu li teme seminara dobro izabrane?

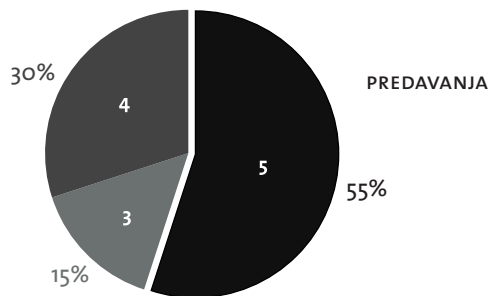
Od ukupno 40 sudionika, odabir tema seminara trideset sudionika (75%) ocijenilo je ocjenom 5, šest sudionika (15%) ocjenom 4, četiri sudionika (10%) ocjenom 3. Niti jedan sudionik nije odabir tema ocijenio ocjenom 2 i 1

Vrednujte uspješnost pojedinih dijelova seminara

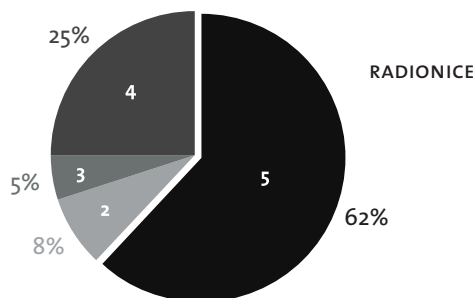
1. Predavanja

Dvadeset i jedan sudionik (55%) ocijenio je kvalitetu predavanja ocjenom 5, dvanaest sudionika (30%) ocjenom 4, a šest sudionika (15%) ocjenom 3. Niti jedan sudionik nije predavanja ocijenio ocjenom 2 i 1.

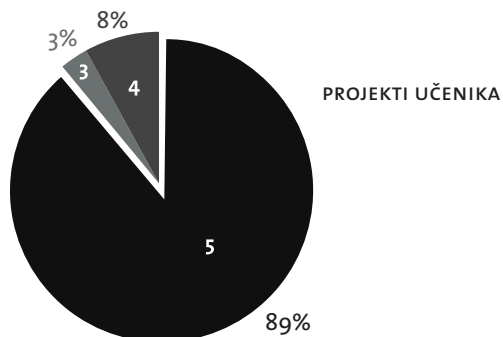
2. Radionice

Dvadeset i pet sudionika (62%) ocijenila su radionice ocjenom 5, deset (25%) ih je ocijenilo radionice ocjenom 4, dva sudionika (5%) ocijenilo je radionice ocjenom 3, a tri (8%) su je ocijenila ocjenom 2.

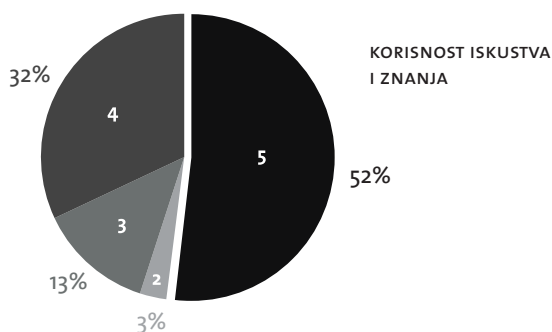
3. Projekti učenika

Trideset i šest sudionika (89%) ocijenilo je predstavljene projekte učenika ocjenom 5, tri sudionika (8%) ocjenom 4, a jedan sudionik (3%) ocjenom 3. Niti jedan sudionik nije predstavljene projekte učenika ocijenio ocjenom 2 i 1.

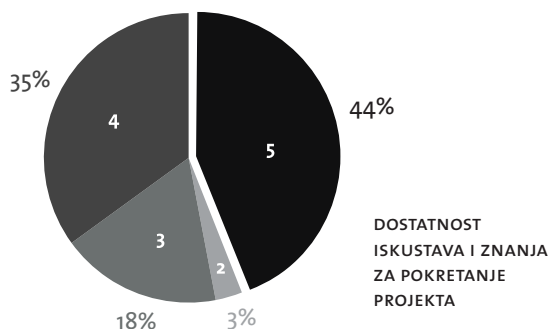
Hoćete li moći koristiti iskustva i znanja, usvojena na seminaru u vašem daljnjem radu?

Korisnost usvojenih iskustava i znanja dvadeset i jedan sudionik (52%) ocijenio je ocjenom 5, trinaest sudionika (32%) ocjenom 4, pet sudionika (13%) ocjenom 3, a jedan sudionika (3%) ocjenom 2.

Jesu li iskustva i znanja usvojena na seminaru dovoljna da pokrenete projekt sa svojim učenicima?

Korisnost usvojenih iskustava i znanja za pokretanje projekta s učenicima osamnaest sudionika (44%) ocijenila su ocjenom 5, četrnaest (35%) ocjenom 4, sedam sudionika (18%) ocjenom 3, a jedan sudionik (3%) ocjenom 2.

Društvena osposobljenost – jedna od ključnih osposobljenosti za cjeloživotno učenje

Kratke odrednice paradigme cjeloživotnog učenja

Prvo: Strukturne promjene u odgojno-obrazovnim sustavima.

Odgojno-obrazovni sustavi trebaju proći kroz strukturne i proceduralne promjene da bi mogli uspješno uključiti koncept cjeloživotnog učenja (Europsko izvješće o indikatorima kvalitete cjeloživotnog učenja)

Drugo: Učenje mora biti sagledano kao trajni proces koji počinje rođenjem i traje cijeloga života – učenje od “kolijevke do groba”

Treće: Pristup cjeloživotnog učenja ide za razvojem osobnih sposobnosti među kojima je naročito bitna sposobnost samostalnog učenja (naučiti kako učiti)

Društvo koje uči – razvija novi sustav cjeloživotnog učenja osobe

U društvu koje uči (u društvu utemeljenom na znanju) razvija se novi sustav učenja usmjeren prema osobi i njezinim sposobnostima

Učenje – pojam usmjeren osobi, obrazovanje – sustavu

– Pod pojmom obrazovanje podrazumijeva se institucionalizirani obrazovni proces sa sustavnim obrazovnim aktivnostima i on (prema ISCED-u) pokriva formalno i neformalno obrazovanje

– Pojam učenje se odnosi na osobu i znači određeno poboljšanje u ponašanju, informacijama, znanju, razumijevanju, stavovima, vrednotama ili vještinama (ISCED, paragraf 9). Pojam učenje pokriva formalno, neformalno i informalno područje učenja.

Od “reproduktivnog znanja” do “ključnih kompetencija

– Kompetencija / osposobljenost / sastoji se od znanja, vještina i stavova.

– Prema dokumentu Europske komisije “Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje” utvrđeno je osam ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje:

- komuniciranje na materinjem jeziku,
 - komuniciranje na stranom jeziku,
 - matematička i prirodoslovna pismenost
 - digitalna kompetencija,
 - umijeće organiziranja i uređivanja vlastitog učenja,
 - međuljudska i građanska kompetencija,
 - poduzetništvo,
 - kulturološko izražavanje (glazba, mediji, tjelesna kultura i očuvanje zdravlja, književnost, umjetnosti)
- ključne kompetencije – po naravi su generičke ili transverzalne – temelje se na ciljevima koji se ugrađuju u sve predmete i obvezuju sve nastavnike za njihovo ostvarivanje
- To su kompetencije neophodne za
- ostvarenje vlastitih sposobnosti,
 - uključivanje u društvo i
 - zapošljavanje u društvu koje počiva na znanju

Nastavni proces usmjeren na razvoj kompetencija

– Za razliku od tradicionalnog planiranja i programiranja usmjerenog na obrazovne sadržaje, na kognitivne procese koji vode reproduktivnom znanju.

U konceptu cjeloživotnog učenja polazi se od utvrđivanja kompetencija/ osposobljenosti.

U cilju razvoja te kompetencije planira se cijeli nastavni proces.

Da bi se kod učenika razvila određena kompetencija, mora se utvrditi:

- koja su mu znanja/obrazovni sadržaji potrebni,
- koje vještine i
- koji stavovi,
- kojim će se metodama i postupcima to ostvariti,
- kako će se vrednovati ostvarenost kompetencije,
- koji su nastavni mediji potrebni za takav proces

Koncept cjeloživotnog učenja znači kraj za;

- jednodimenzionalni (kognitivni),
- jednosmjerni (učitelj – učenik),
- reproduktivni, obrazovni proces jer takav proces više ne korespondira s vremenom – ne osposobljava ljude da budu uspješni u suvremenom društvenom okružju i na tržištu rada. Suvremeni uvjeti života traže kompletnu osobu koja se može nositi s trajnim promjenama i trenutačni neuspjeh preokrenuti u novi uspjeh

Promjene koje se događaju u učiteljskoj profesiji pod utjecajem razvoja sustava cjeloživotnog učenja

Poučavanje ima značajnu ulogu u sustavu cjeloživotnog učenja.

Promjene se događaju u sljedećim područjima:

- U stručnom usavršavanju učitelja,
- U metodici poučavanja – korištenje IKT
- U metodologiji planiranja i programiranja – pomak od programiranja usmjerenog na obrazovne sadržaje prema kurikularnom (procesnom) programiranju
- Promjena pristupa u poučavanju – od poučavanja usmjerenog na obrazovne sadržaje prema poučavanju usmjerenom na učenika
- Odgovarajući broj učitelja u odnosu na učenike

Odgojem za demokratsko građanstvo razvijaju se kompetencije za cjeloživotno učenje:

- Umijeće razmišljanja i logičkog zaključivanja
- Umijeće otkrivanja smisla
- Umijeće sažimanja velike količine informacija u kratak i jasan govor
- Umijeće uvjerljivog argumentiranja
- Umijeće razlikovanja bitnog od nebitnog
- Umijeće lijepog i kulturnog izražavanja svojih razmišljanja
- Umijeće strpljivosti i slušanja drugog
- Umijeće učenja iz dobrog i lošeg iskustva drugog
- Upoznavanje i izgradnja vlastitog identiteta
- Upoznavanje Ustava, zakona, propisa

- Poznavanje struktura vlasti
- Prepoznavanje odgovornih osoba za rješavanje određenih problema
- Znanje komuniciranja s predstavnicima vlasti
- Proceduralno znanje za rješavanje bilo kojeg problema itd.

Projektna nastava socijalnog učenja obuhvaća sve metode aktivne uključenosti učenika:

- istraživanje,
- rješavanje problema,
- timski rad,
- suradničko učenje,
- dokumentarni pristup
- studij slučaja (case study)
- digitalno učenje (e-learning) itd.
- učenje metodom radionice,
- socijalno učenje korištenjem novih informacijsko-komunikacijskih tehnologija (NIKT),
- iskustveno socijalno učenje razvijanjem projekata i rješavanjem učeničkih građanskih problema u školi i lokalnoj zajednici – školska i gradska učenička vijeća, projekti identitetnog i interkulturalnog socijalnog učenja i sl.

